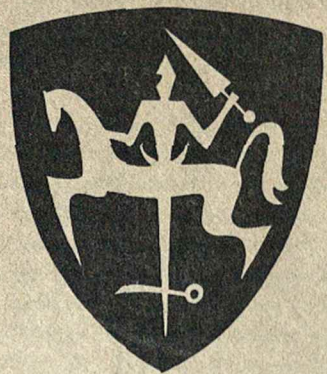

nepriklausoma lietuva

SENIAUSIAS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS KANADOJE

LE PLUS VIEUX JOURNAL LITUANIEN AU CANADA

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

NR. 41 (1168), XXVIII METAI *** 1969 m. OCTOBRE-OCTOBER-SPALIO mėn. 8 d. *** LITUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA *** Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Willy Brandt

Kurt G. Kiesinger

VAKARŲ VOKIETIJOS RINKIMAI

Praeitą savaitę įvykė Vakarų Vokietijos rinkimai pirmą kartą nedavė nei vienai partijai aiškios pergalės. Krikščionys demokratai, vadovaujami dabartinio kancelerio Kiesinger, prarado balsų, bet liko stipriausia partija su 242 atstovais (prarado 3 atstovus), o socialdemokratai, vadovaujami Willy Brandt, laimėjo 22 vietas ir dabar turi 224 atstovus. Laisvųjų demokratų partija, kuri šiandien gali pakreipti naujos vyriausybės sudarymą, pralaimėjo 19 atstovų ir dabar teturi 30 atstovų. Vakarų Vokietijos parlamente šiuo metu yra 496 atstovai. Taigi, naują vyriausybę galės sudaryti tikrai toji partija, kuri įstengs sudaryti koaliciją su maža Laisvųjų Demokratų partija. Iki šiol Vakarų Vokietiją valdė vadinama didžioji koalicija, t. y. krikščionių demokratų su socialdemokratais.

Paskutinėmis žiniomis, susitarimas tarp socialdemokratų ir Laisvųjų Demokratų atsiktas, ir tuo būdu, naujuoju kancelieriu būtų Willy Brandt.

Krikščionių demokratų partija valdė Vakarų Vokietiją nuo antrojo pasaulinio karo iki šių dienų.

TRIUKŠMAS DĖL ATOMINIO BANDYMO

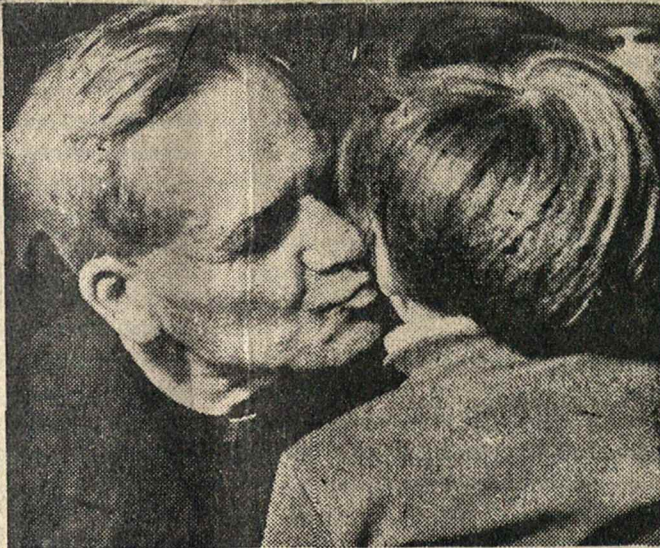
Jungtinėms Amerikos Valstybėms paskelbus požeminio branduolinio užtaiso sprogdimą Aleutų salų grandyje (Amčitkos saloj), vadinamų radikalų studentų grupių pradėta balsinga akcija kaipuriose vietose pasiektų net isteriškų proporcijų. Buvo bandyta kaipuriose JA Valstybių - Kanados pasienio taškuose sulaukyti judėjimą, akmenimis apmėčius mašinas ir sužalojus net niekuo nedėtus pakeleivius. Nežiūrint to triukšmingo protesto ir dar keistesnių pranašysčių apie galimus žemės drebėjimus bei potvynines bangas, bandymas įvyko ir jokių baisių pasekų neatsitiko. Pažymėtina, beje, kad tokios ir panašios žmonijos gelbėjimo demonstracijos visados vyksta tikrai kai Jungtinės Amerikos Valstybės sprogdina branduolinius užtaisus. Kai panašias bombas sprogdina Raudonoji

Kinija, Sovietų Sąjunga ar net Prancūzija, aršieji žmonijos gelbėtojai kažkaip pamiršta savo pareigas. Gali būti, kad tik jankių užtaisai pavojingi žmonijai, kiti net padeda jai bujoti...

DU SOVIETŲ SĄJUNGOS PILIEČIAI BANDĖ PAVOGTI LĖKTUVĄ

Iš Beiruto, Lebanono, pranešama, kad du Sovietų sąjungos piliečiai, vienas diplomatas (Aleksandras Komiakovas), o kitas Sovietų ambasados tarnautojas (Vladimir Vasiljevas) bandė prancūzišku Mirage sprausminiu kovos lėktuvu skristi į Sovietų Sąjungą. Abu buvo Lebanono policijos sulaukyti. Arešto metu Komiakovas net du kartus bandęs nusižudyti. Apeliuojama, kad abu Sovietų Sąjungos piliečiai turėję prancūzų statytą sprausminį lėktuvą nuskraidinti į Sovietų Sąjungą nuodugniai ištyrimui. Kaip žinoma, šis lėktuvas yra naudojamas Izraelio aviacijos kovoje su arabių kraštais.

rečių (Green Beret) karininkus atšaukti ir jie paleisti laisvėn. Tie šeši karininkai buvo apkalinti nužudę tūlą abiejų šalių (t. y. Pietų Vietnamo ir Šiaurės Vietnamo) agentą. Kaltinimas buvo iškeltas armijos vadovybės, kuri jau ilgą laiką griežiant dantį ant CIA, kad pastaroji dažnai savo uždaviniams atlikti panaudoja specialiuosius JAV kariuomenės dalinius. Kiekvieno atveju, užsienyje ši komiška byla buvo sukėlus didelio nusi-stebėjimo, nes kol kas visose šalyse (neišskiriant nei komunistinių priešų nužudymas nebuvo laikomas nusikaltimu, jei įvykdytas kario, vykdančio savo vadovybės įsakymą. Green Beret byla buvo išpūsta per kraštus visų antiamerikietiškių sąjūdžių pačiose Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir kituose kontinentuose. Galima pridurti, kad visa šios negudrios ir neskanios bylos istorija rodo kaip nemokėsiškai Jungtinės Amerikos Valstybės tvarko savo vadinamąjį "image".

Kardinalas Leger sveikinamas vienos jaunos tės sutikėjos Dorval aerodrome.

IŠTEISINTI ŠEŠI SPECIALIŲJŲ DALINIŲ KARININKAI

Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybei (sakoma pačiam prezidentui liepiant) atsisakius leisti liudyti CIA (Central Intelligence Agency) agentams, kaltinimais prieš šešis žaliųjų ba-

KARDINOLAS LEGER GRĮŽO Į MONTREALĮ

Buvęs Montrealio arkivyskupas kardinalas Paul Emile-Leger grįžo kelioms mėnesiams į Montrealį rinkti aukų Afrikai ir savo prižiūrimoms ligoninėms. 65 metų amžiaus kardinalas atrodė labai pavargęs ir sunykęs, kai išlipo iš lėktuvo Dorval tarptautiniame Montrealio aerodrome. Trumpoje kalboje, kurią pasakė gausiai susirinkusiems jo pasitikti montrealiečiams, kardinalas išsireiškė, kad trečiasis pasaulis (t. y. Afrika) reikalinga be galo daug pagalbos ir kad jo arkivyskupo pareigos, kurias jis ejo Montrealyje, jam dabar atrodančios tikrai paprastos atostogos. "Esu laimingas grįžęs Montrealin, bet turiu pasakyti, kad mano tėvynė dabar yra Afrika", - pasakė kardinalas Le-

Gromyko ir Trudeau Ottawoje.

ger. Jis yra vienas iš nedaugelio tokių aukštų bažnyčios dignitarių, pasirinkusių misijonieriaus skurdžią būitį vietoj prabangios diocezijos valdytojo vietos.

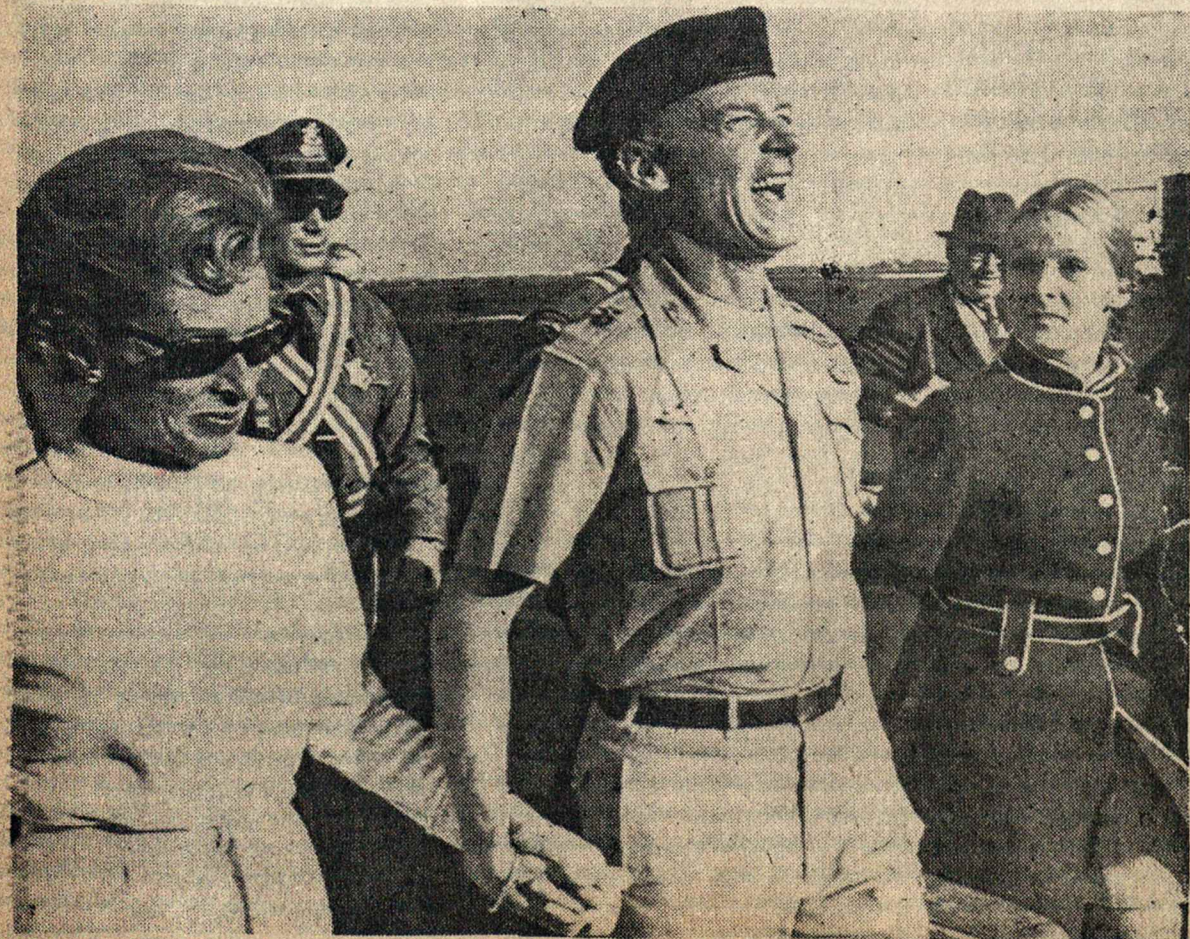
GROMYKO OTTAWOJE

Sovietų Sąjungos užsienų reikalų ministeris Gromyko atvyko į Ottawą pasitarimams. Manoma, kad bus paliesta kviečių sutartis ir kiti svarbūs tarptautiniai klausimai. Įdomu, kad šį kartą draugą ministrį pikietavone antisovietiniai demonstrantai, bet pro "Mao komunistai. Jie šūkavo, kad Gromyko esąs imperialistas ir laikė rankose iškėlę Mao minčių raudonas knygeles.

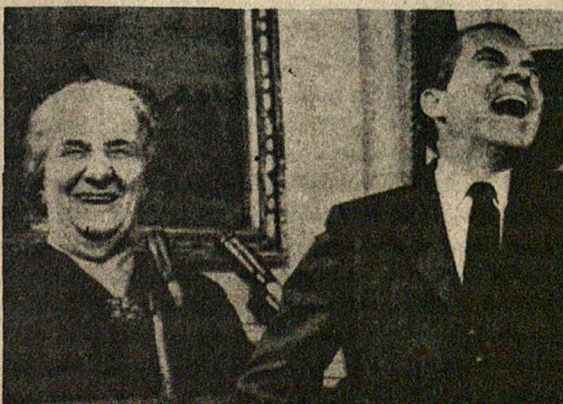
BERTRAND UŽ DVIKALBĮ QUEBECA?

Komunistų žodžių jūroje, ku-

rių nebegalima išskaityti provincinės vyriausybės minčių, neseniai, galų gale, paleido savo anteles ir buktūsis premjeras Jean-Jacques Bertrand. Jis, kalbėdamas vienos angliškai kalbančios (?) organizacijos bankete, išsitarė, kad visų mažumų teisės naujajame (?) Quebece būsiąties apsaugotos. Angliškai kalbantys Quebeco provincijos gyventojai neturį ko nugąstauti. Vėliau betgi, kai reporteriai bandė jį kiek prie sienos prispirti dėl liūdnei gar-sėjancio švietimo ministerio Cardinal laikysenos, jis tikrai atsakė, kad šią nuomonę palai-kąs ir ponas švietimo ministris. Iš jo darbų taip neatrodo... O gal čia reikėtų vadovautis to lietuviško feljetono morale: "Klausyk ką kalbu, nežiūrėk ką darau!"...

Išteisintasis specialiųjų dalinių (Green Beret) vadas, pulkininkas Robert Rheault, su savo žmona ir dukra Bostono aerodrome, grįžus iš Pietų Vietnamo.

JAV prez. R. Nixon priėmęs Izraelio min. pirm. Golda Meir Washingtonė.

Generolas Jean V. Allard, neseniai pasitraukęs iš Kanados generalinio štabo viršininko pareigų, atsisveikindamas su savo vadovautais daliniais, salutuoją praskrendančius sprausminius CF-100 kovos lėktuvus Ottawoje.

Vyr. redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Administratorius ir techninis redaktorius Pranas Pankštaitis.

TEL. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$7.50 Canada \$7.50
JAV ir Pietų Amerika... \$8.00 USA & South America... \$8.00
Visur kitur \$8.50 Other Countries \$8.50
Atskiras numeris \$0.25 Single copy \$0.25

Adresų pakeitimas 25 ct. (siųsti prie prenumeratos arba pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

PASKUTINIAM NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTUI MIRUS

A. STULGIŅSKIS

Iš Lietuvos gautomis žiniomis, š.m. rugsėjo mėn. 22 dieną, Kaune, mirė Aleksandras Stulginskis, paskutinis iš buvusių gyvų nepriklausomos Lietuvos respublikos prezidentų. Su jo mirtimi lyg ir užverčiame dar vieną lapą savo šalies istorijos. Charakteringa, kad paskutinis miręs Lietuvos respublikos prezidentas iškentėjo visą savo krašto žmonių galgotą. Jis - kaip daugelis lietuvių, užplūstant pirmajai ir antrajai bolševizmo bangai - buvo Sibiro tremtinys /jau nuo 1941 metų/ ir po Stalino mirties grąžintas savo tėvynės skurdo ir gyveno tikrai iš savo dukters ir žento gerą širdystės. Jis turėjo daugelį progų palyginti laisvosios Lietuvos gyvenimą su vergija, nes jam buvo lemta išvaikščioti lietuvių tremtinių takus Sovietijos šiaurėje. Jis turėjo progos būti liudininku kaip sovietinė

sistema negailestingai naikina kiekvieną žmogų, kuris nori išlikti žmogumi, išlaikyti savo tautybę, tikėjimą ir paprastą žmogaus išdidumą.

Kauno kapinėse palaidojo jį mūsų broliai ir seserys, kad iš Panemunės aukštumų galėtų jis amžinai matyti laisvus Nemuno vandenį. Jie palaidojo buvusį Lietuvos respublikos prezidentą, laisvos Lietuvos prezidentą, bet nepalaidojo su juo kartu laisvės troškimo. Kad ir kaip ilgai ir atkakliai, kad ir kiek nuožmiai ir gėdingai stengtųsi Maskvos ir partijos patikėtiniai išplėsti iš lietuvių Lietuvoje ir visam laisvam pasaulyje tikėjimą būsima aušra, - jie to neįstengs padaryti. Mes buvome ir esame liudininkais nuolat ir nuolat stipriau pasireiškiančio tautinio susipratimo, pasididžiavimo savo kalba ir kultūra, pasitikėjimo savimi ir savo tautos paskirtimi, laisvėjančiomis apraiškomis visuose menuose, kad galima drąsiai teigti, jog ir pačioje pavergoje Lietuvoje nei tautinis jausmas, nei laisvės viltis nėra mirę. Ir vieną dieną visi lietuvių visam pasaulyje vėl atkurs laisvą ir nepriklausomą Lietuvos respubliką ir mūsų sostinėje Vilniuje išrinks ir vėl savo laisvos respublikos prezidentą. Ir taip bus įvykdytas mūsų buvusių prezidentų testamentas ir pralieto kraujo ir iškentėtų kančių kaina kelsis vėl LIETUVA.

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.

Red.

Mielas Redaktoriau,
Man labai patiko nesenai spausdintos dvi suglaustų atsiminimų atkarpos "Kauno sporto klubai". Kukliam autoriui "la" priklauso mano nuoširdi padėka.

Sportas Lietuvoje anuomet buvo šviesiausia gyvenimo apraiška. Lietuviai, mylėdami skalsų nepriklausomybės orą, veržėsi į rungtynių aikštę, mėgo ažuolyną ir paupį. Lietuvos gamta ištisus metus laimino sportą. Net ir stiprokas lietus neišgązdindavo žaidėjų. Juk ne iš cukraus.

Kyla mintis: ar negalėtų laisvame pasaulyje įsikūrę sporto veteranai ir prisilekę mėgėjai sutelkti atsiminimų pluoštą ir išleisti antologijos knygoje. Esu tikras, daugelis jų prie bokalo pasakojimo sporto

žygius, kurie, mano manymu, yra netik įdomūs, bet ir kupini sveiko sąmojaus. Dar vis aussyse skamba centro puolėjo raginimas jaunių rungtynėse: "Krukeli, kirsė, kirsė!". Bet kaip kirsė, jei kamuolio nestumato? Priešo vartai apgulti. Sąmyšis didžiausias. Dėl viso ko spyriau. Golas! Mūsų naujai! Apsikabinę bučiuojamės. Taigi, nejučiom galima pasidaryti didvyrių. O kaip su tais urvais, kuriuos basai vaikai kagdavo po "Makabi" stadiono tvora paneryje ir iš kitų basų vaikų už "įėjimą" imdavo po 10 centų? Teko ir man ne kartą kaip slietui tokiu būdu išliaužti ir aikštę ir su pasigardžiu žavėtis mūsų internacionalų žaidimu.

Valio Lietuvos sportininkams!
South Gate, Calif. Pr.V.

Lietuvos laikinosios sostinės Laisvės Alėja, pagrindinė ir gražiausia gatvė nepriklausomybės metais Kaune.

P.L.B. KANADOS KRAŠTO VALDYBA

KLB KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

KLB-nės Krašto Tarybos suvažiavimas šaukiamas š.m. spalio mėn. 18 d. Toronte. Tai šio krašto lietuviškas "parlamentas", kuriam tenka padaryti nuveiktų darbų metinę apžvalgą, nustatyti gaires tolimesnei veiklai. Įvykis svarbus ir reikšmingas kadangi Kanados lietuviai neturi atskirai veikiančių politinių, kultūrinių ar šalpos grupių. Jie visi telpa KLB-nės veiklos rėmuose. Tad ir dažnai kyla mintis: ar pakanka KT suvažiavimo vieną kartą metuose, ar nevertėtų sesijas šaukti bent du kartus? Tiesa dideli plotai, neleidžia atvykti tolimųjų "auksinių vakarų" dalies atstovams į šiuos suvažiavimus, tad tikrumoje, Kanados lietuviškas gyvenimas yra sprendžiamas Quebeco ir Ontarijo KT narių, kadangi didžiausi lietuvių centrai randasi Toronte, Montrealyje ir Hamiltone.

Tačiau užmirštama, kad ir mažesnėse kolonijose taip pat verda lietuviškas gyvenimas. Ir ne kartą, jis artimo nelaimės reikaluose, mūsų veiksmų finansiniuose klausimuose yra žymiai stipresnis ir jautresnis už didžiųjų kolonijų. Tokiais pavyzdžiais gali būti Londonas, Delhi, St. Catharines, Windsoras, Wellandas, Ottawa, Fort William, Sudbury ir t.t. Deja, be ap. valdybų pirmininkų ar jų įgaliotinių, Krašto Tarybos narių sąsąta tik matome tų ap. atstovus.

Kodėl? Reikalas labai paprastas. Didesnės kolonijos paprastai balsuoja už savo miestų - apylinkių kandidatus "nušluodamos nuo žemės paviršiaus" tas darbo skruzdės mažose kolonijose, kurios neturi

titulų, diplomų, o savo veikla yra pažįstamos gal tik 100-200 asmenų kolonijai... Bet užmirštama, kad be tų "pilikų" veikėjų, neįmanomas būtų mūsų visas bendruomeninis gyvenimas ir gal nebereikalinga būtų ir pati Krašto Taryba. Š.m. spalio mėn. 18 d. Krašto Tarybos dienotvarkė žinoma. Be trarafetinių - kasmetinių pranešimų ir klausimų, į darbotvarkę yra įtrauktas ir KT rinkimų sistemos pakeitimo projektas, kadangi pereitų metų KT sesijoje buvo sudaryta komisija šiam reikalui išstudijuoti.

Gan platus projektas paruoštas ir bus perduotas spresti š.m. Krašto Tarybos sesijai. Ne kalbėsime smulkmeniškai, atskirais paragrafais šio projekto klausimu, tačiau siūlydami jį priimti, vykdam būsimus KT rinkimus apygardomis ir KT rinkimų narių sąstatą iš 30 asmenų pakelti iki 50.

Rinkiminės apygardos būtų šios:

1. Vancouver-Edmonton 1 ats.
 2. Calgary-Winnipeg 1 ats.
 3. Vidurio Kanados/St. Marie, F. William, Ottawa/ 2 ats.
 4. Tabako augintojų /Delhi, Rodney, Tillsonburg, Simcoe/ 2 ats.
 5. Niaga Falls/St. Catharines, Welland/ 2 ats.
 6. Londono 2 ats.
 7. Sudbury 2 ats.
 8. Windsor 2 ats.
 9. Hamilton 8 ats.
 10. Montrealeio 10 ats.
 11. Toronto-Oakville 18 ats.
- Viso 50 atstovų.

Tai yra tik projektas, mūsų manymu, vertas dėmesio geresnei ir dar gyvesnei Kanados lietuviško gyvenimo veiklai.

K. Baronas

Padėka

Mirus mano mylimam vyrui a. a. Antanui Račiūnui, nuoširdžiai dėkoju gerb. klebonui kun. F. Jucevičiui už visą patarnavimą ir palydėjimą į kapus.

Ypatingai gili padėka priklauso p. J. Naruševičiui ir p. lei M. Arlauskaitė už suteiktą didelę pagalbą pirmomis sunkiomis valandomis ir visoms giminėms už nuoširdžių užuojautą ir visokeriopą paslaugą.

Dėkoju šeiminiškėms: p.p. M. Gručkūnienei, E. Baršauskienei ir N. Naruševičiui už skaniai paruoštus pusryčius ir patarnavimą.

Taip pat dėkoju visiems draugams ir pažįstamiems už pareikštą užuojautą, atsiųstas gėles ir užprašytas šv. Mišias. Už aplankymą laidotuvių namuose ir taip gausiai palydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Antonina Račiūnienė.

Kanados Lietuvių Fondas

Dar prieš vasaros atostogas pradėtas suintensyvintas vėjus, kol kas dar nedavė lauktų vaisių. Tikimasi atostogoms pasibaigus tautiečiai atsileps ir Fondo laiškus.

Kas Dievo-Dieviui, kas tėvynės - tėvynėi. Jeigu tu nebeskaitai, kad Lietuva tavo tėvynė - Lietuvių fondas tavo įnašo neprašo. Tie, kurie lietuviškai ne tik žodžiais, bet ir darbais, tie savo pareigą atlieka.

Kaip gražu ši kartą skelbti naująsias Lietuvių Fondo nare, švenčiančią savo septyniolikosmetį pirmąjį gimtadienį. Gimusi Lietuvoje 1898 m. spalio mėn. 1 dieną; ne lietuvių tautybės, sena ateivė, jos mi-

res vyras lietuvis, tai ponė Polė Burbulienė.

Nauji fondo nariai:

337 Jaunelka J.

338 Burbulienė Polė.

Jonas Gustaitis papildė savo įnašą iki \$200.00. Dėkui Jonai!

Galima, kad apie p. Jaunelką gauta tiek mažai žinių. Jis gyvena Strathfordville, Ont.

Didieji lietuvių patriotai, knygnešiai, savanoriai meilės ir kraujo auka Lietuvai laisvę išpirkę. Kurioje grupėje tu, mielas broli, sese, nori priklausyti? Kanados Lietuvių Fondo narys - tylus kovotojas už Lietuvos laisvę.

K. Lukošius,

KLF Sekretorius

Mirė buv. Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis

Gautomis iš Lietuvos žiniomis, rugsėjo 22 d. Kaune mirė Aleksandras Stulginskis, paskutinis dar buvusių gyvų nepriklausomos Lietuvos prezidentų. Jis palaidotas rugsėjo 24 d. Panemunės kapinėse prie Kauno.

Jis ir paskutinis dar buvęs gyvas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto signataras.

Aleksandras Stulginskis gimęs 1885 m. vasario 26 d. Kutalių kaime, Kaltinėnų valsčiuje, Tauragės apskrityje. Pabaigęs Kaltinėnų pradžios mokyklą, jis mokėsi Liepojos gimnazijoje ir Žemaičių kunigų seminarijoje Kaune, bet į kunigų luomą neįstojo, o išvyko į Austriją, kur Innsbruke studijavo filosofiją ir vėliau Halės universitete Vokietijoje - agronomiją.

Grįžęs Lietuvoje, jis vertėsi agronomo profesija, drauge aktyviai dalyvaudamas kultūrinėje ir politinėje lietuvių veikloje. Pirmojo karo metu gyveno Vilniuje ir čia dalyvavo visuose pagrindiniuose Lietuvos nepriklausomybės atstatymo darbuose, buvo Lietuvos Tarybos narys, organizavo krikščionių demokratų partiją ir kitą politiką.

1920 m. jis buvo išrinktas į Steigiamąjį seimą ir tais pačiais metais - Steigiamąjo seimo pirmininku. Nuo 1920 iki 1926 m. A. Stulginskis dvi kadencijas buvo Lietuvos prezidentu. Krikščionims demokratams pralaimėjus rinkimus, jis gyveno Kaune, ir toliau da-

lyvavo politinėje veikloje, o vėliau įsikūrė savo ūkyje.

1940 m. jis buvo bolševikų suimtas, kalintas ir 1941 m. išvežtas į Sibirą, iš kurio grįžo tik po Stalino mirties.

Ligi savo mirties A. Stulginskis gyveno Vilijampolėje skurdų pensininko gyvenimą, tik savo dukters ir žento iš JAV paremiamas.

ALB KRAŠTO TARYBOS PIRMININKAS PASISAKO:

Nesusipratimų tarp bendruomenės ir Altos negali būti

Dr. P. Vileišis, naujasis LB tarybos pirmininkas (kai dėl ligos pasitraukė J. Kapočius) irgi šiuo klausimu pasisakė: "Tarp bendruomenės ir Altos nuomonių skirtumų negali būti ir nesusipratimų ateityje neturėtų būti. Esame tos pačios tautos vaikai, turime pašvesti visas jėgas mūsų tautos laisvei ir nepriklausomybei... Aš užtikrinu jus, kad bendruomenė žiūri su dideliu prielankumu į jūsų šventą darbą ir, nepaisant kai kurių protokolinių nesklaidumų, esmėje yra kartu su jumis. Žinokite, kad bendruomenė yra ir bus jūsų geriausias talkininkas kovoje už Lietuvos laisvę".

Moterų diena J. Tautų sesija atidarant

J. Tautos. - Jungt. Tautų gen. asamblėjos 24-sios sesijos pirmininku išrinkta Liberijos atstovė Angie Brooks, advokatė, diplomatė, sena pažįstama Jungt. Tautose. Ji čia mėgiama, nes moka logiškai kalbėti ir gerai posėdžius vesti kuo čia nepasizymi daugybė komisijoms pirmininkaujančių vyrų.

LIETUVIŲ - LENKŲ DERYBOS SUVALKUOSE

(Paruošė Kazys Baronas)

Istorinis yra spalio mėn. mūsų valstybei ir tautai. 1920 m. spalio mėn. lenkai pasirašė sutartį Suvalkuose, tačiau ją greitai sulaužė, užimdami mūsų sostinę ir kartu pradėdami žygį į visą Lietuvą. 1939 m. spalio mėn. mūsų kariuomenė vėl įžengė į sostinę. Šių istorinių įvykių proga, duodame mūsų skaitytojams 1966 m. Varšuvoje išleisto Petro Lossovskio knygos ištrauką iš lietuvių-lenkų pasitarimų Suvalkuose. Paverptos Lietuvos spaudos pranešimu, P. Lossovskis š. m. gegužės mėn. vėl lankėsi Lietuvoje, rinkdamas medžiagą naujam leidiniui - K. B.

Konferencija Suvalkuose, savo apimtimi ir reikšme, viršijo visus ligšiolinius lietuvių-lenkų pasitarimus. Konferencijos svaris išplaukia iš to, kad joje buvo atsiektas formalus susitarimas, o jos pasekmės visuomet primenamos lietuviškos pusės daugelį metų sunkio lietuvių-lenkų santykius.

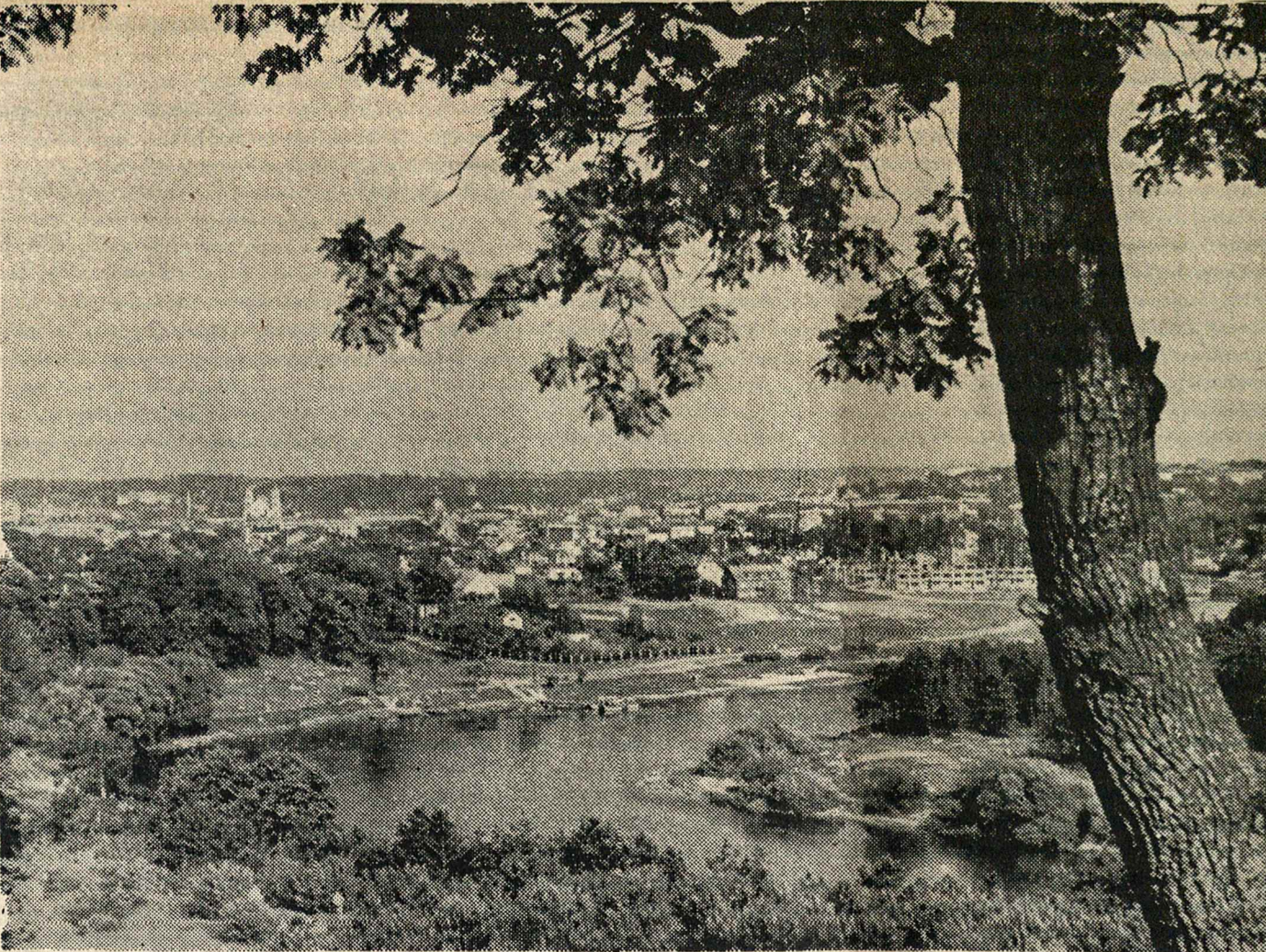
Konferencijos sušaukimas buvo sujungtas su tokiais įvykiais, kaip pietinės Suvalkijos klausimas, o taip pat rugsėjo mėn. 20 d. Tautų Sąjungos nutarimu. Šis pasiūlymas atėjo iš lenkų užsienių reikalų ministerio, kuris tuo keliu norėjo sušvelninti blogą įspūdį, kurį padarė lenkų kariuomenės peržygiavimas per Lietuvos teritoriją. (W. Pobog-Malinovski savo "Najnowsza historia polityczna" rašo, kad J. Pilsudskis Suvalkų pasitarimams davęs sutikimą, norėdamas laimėti laiką ir atitraukti lietuvių dėmesį nuo Vilniaus).

Tai gi, jau rugsėjo mėn. 26 d. Lenkijos užsienių reikalų min. Sapiega, pasiuntė lietuviams telegramą, siūlydamas rugsėjo mėn. 29 d. abipusiską pasitarimą Suvalkuose "be ginklo, dar kartą, išrišti įvairius lietuvių-lenkų nesusipratimus". Lietuvos vyriausybė jau rugsėjo mėn. 27 d. davė savo sutikimą ir kartu pranešė, kad lietuvių delegacija į Suvalkus atvyks rugsėjo mėn. 29 d. vakarą.

Iš taip greitai lietuvių atsakymo galima buvo spręsti, kad pasitarimų lietuviai labai pageidavo. Lietuvos vyriausybė, pergyvendama didelių nepasisekimų ir nuostolių kovose su lenkais pageidavo labai greitų karinių paliubų. Vėl iš kitos pusės, Lietuvos vyriausybė buvo pasiruošusi atiduoti visą pietinę Suvalkiją, sutelkdama visas jėgas prie vieno pagrindinio uždavinio - Vilniaus išlaikymo. Vadovaujanciuose lietuviškuose sluoksniuose buvo tikima, kad pasitarimai prie Entantės atstovų ir Tautų Sąjungos kontrolės k-jos, kurios buvo laukima kiekvienu momentu, užtikrins saugumą Lietuvai nuo įvairių lenkiškų netikėtumų.

Lietuvos atstovai į Suvalkus atvyko rugsėjo mėn. 29 d. vakare. Jos sąstatai sudarė gen. lt. M. Katche, maj. A. Šumskis, Br. Balutis, M. Biržiška, V. Čarnackis. Jie jau rado ten lenkų atstovus: plk. M. Mackievič, J. Lukasievič, rtm. A. Romer ir W. Przemicki kaip stebėtojai dar dalyvavo JAV atstovas Pabaltijų kraštam Kelley ir Anglijos misijos nariai Pabaltijui Dellahaye ir Padgitter. Nebuvo tik Prancūzijos atstovo. Šie stebėtojai į Suvalkus atvyko lietuvių prašymu, kad tik savo stebėjimu darytų įtaką pasitarimams iki atvykimo Tautų S-gos Kontrolės k-jos narių.

Oficialiai, pasitarimai buvo pradėti rugsėjo mėn. 30 d. Pir-

Šitaip atrodo Vilniaus panorama, žiūrint nuo Vingio parko.

moje konferencijos dienoj su-tiktą tik su karinių paliubų paskelbta išilgai Focho linijos ir Suvalkijoje. Ryšium su tuo, atsiradusios diskusijos parodė dvi priešingas derybų vedimo tendencijas: pirma, lietuviškoji, ėjo prie konkrečių reikalų ir klausimų statymo, siekiant susitarimo, kuris užtikrintų Vilniaus krašto priklausomybę Lietuvai. Tuo tarpu antroji - lenkiškoji, ir pasitarimus siekė įnešti labai priešingas derybų vedimo tendencijas: pirma, lietuviškoji, ėjo prie konkrečių reikalų ir klausimų statymo, siekiant susitarimo, kuris užtikrintų Vilniaus krašto priklausomybę Lietuvai. Tuo tarpu antroji - lenkiškoji, ir pasitarimus siekė įnešti labai priešingas derybų vedimo tendencijas: pirma, lietuviškoji, ėjo prie konkrečių reikalų ir klausimų statymo, siekiant susitarimo, kuris užtikrintų Vilniaus krašto priklausomybę Lietuvai.

Tos tendencijos dar labiau pasireiškė antrą posėdžių dieną. Lenkų delegacija atėjo su plačia deklaracija, kurioje vėl, naujai, buvo užmetama lietuviams neutraliteto laužymas. Tačiau deklaracijoj taip pat buvo įpintas pareiškimas, kad lenkiškoji pusė nepripažįsta lietuvių-sovietų sutarties, pasirašytos liepos mėn. 12 d. ir kartu išplaukiančių iš jos konsekvencijų. Taip pat, lenkų tēzė buvo ta, kad Lenkijos vyriausybė jaučiasi įpareigota ginti teises ir reikalus tų gyventojų, kurie be jokio atsiklausimo buvo įjungti į Lietuvos valstybės ribas. Taip pat pranešta, kad lenkiška kariuomenė, dešiniajam Nemuno krante, strateginiais sumetimais, numato užimti Merkio - Varėnos - Bastūnų liniją. Be to, pareikalauta, kad visa geležinkelio linija Suvalkai - Simnas - Alytus - Varėna būtų atiduota lenkų valdžiai.

Tuo tarpu, lietuvių delegacija, pajudino visai kitas problemas: nesilaikymas karinių paliubų Suvalkijoje ir platesnis, ofenzyvinis lenkiškų dalinių judėjimas dešiniajam Nemuno krante.

Diskusijos aiškiai nukrypo nuo pirmąsias temas: lenkai, įvykius prie demarkacijos linijos, skyrė tik lietuviams. Kas liečia judėjimą Nemuno dešiniajam krante, Varėnos linkme, plk. Mackievič tvirtino, kad tai įvykiai grynai vietinio pobūdžio, siekiantieji išstumti tik "švariu būdu lietuvių dalinius iš karinės operacijos teritorijos". Užbaigdamas plk. Mackievič užakcentavo, kad tų įvykių nėra reikalo rimtai vertinti, nes jie greičiausiai įvyko be lenkų karinės vadovybės žinios.

Spalio mėn. 2 d. posėdžio nebuvo, nes keli lietuvių delegacijos nariai išvyko pasitarimui su savo vyriausybe. Lenkiškoji pusė nebuvo tam priešinga.

(b. d.)

TAUTINIS ATKAKLUMAS BALTIJOS VALSTYBĖSE

Tokia antraštė žinomo šveicarų dienraščio "Neue Zuercher Zeitung" korespondentas, lankęsis Baltijos valstybėse, atspausdino straipsnį apie savo kelionę. Straipsnio vertimą pateikiame ištiesai:

"Pasipriešinimas rusifikacijos tendencijoms. Lankytojas Baltijos valstybėse netruks greit išitikinti, kad rusai ten nėra mėgiami. Intouristo vadovas, kuriam rūpinę prarasti savo vietos, susietos su daugeliu privilegijų, papūgiškai kartoja sovietinę propagandą - pasaką apie savanorišką Baltijos valstybių įsijungimą į Sovietų Sąjungą ir pasakoja, kaip po to įsijungimo, Sovietų pagalbos dėka, Baltijos valstybės per dvidešimt metų iš atsilikusio feodalinio ir beviltiškai nusisinto krašto, išsivysčiusios ir visais atžvilgiais klestėjančios ir pažangios kraštos. Kiti baltai, su kuriais kalbėjomės, traukė kitokią dainą. Mūsų pokalbių dalyviai - išskyrus tik kelis, su kuriais buvome suvesdinti oficiališkai - buvo atsitiktinės pažintys lėktuve, taksi, parkų suoluose arba prie staliukų kavinėse ir restoranuose. Nei vieną kartą mes savo atsitiktinėmis pažintimis nestatėme tiesioginių klausimų politinėmis temomis. Mes leidome jiems patiems pasirinkti pasikalbėjimo kryptį.

Savaime suprantama, kad dešimt dienų trukusi kelionė po Baltijos valstybes, kurių kiekviena yra didesnė nekaip Šveicarija, gali perteikti tikrai bendrą įspūdį, kuris, be to, apsiribojta sostinėmis, nes kitur keliauti draudžiama. Kad nuotaika yra antirusiška, nukreipta prieš Baltijos valstybes užplūdusius ir ten įsikūrusius rusus, - toji nuotaika yra taip aiški ir ryški, jog to, bendrai paėmus, neneigia nei patys rusai, kuriuos mes sutikome. Bet ne taip lengva atsakyti į klausimą, kiek toji nuotaika, nukreipta prieš svetimus atėjūnus, liečia Baltijos valstybių priklausomybę Sovietų Sąjungai ir komunizmui. Tuo klausimu mūsų pokalbių partneriai buvo visumoje santūrūs ir jų nuomonės skyrėsi.

Kultūrinė paguoda. Nepaprastai stiprus yra noras pasireikšti tautinėje srityje, paliekant nuošalyje klausimą, kiek tas noras susitaiko su Baltijos valstybių priklausomybe Sovietų Sąjungai. Įsitikinimas, jog esama savaimingų, skirtingų, - sukuo Maskva kovoja, kaip su

erezija, - visuotinai puoselėjamas, ne tik prieškarinės kartos, bet ir jaunimo. Kaip tik jaunė žmonės mums nuolat kalbėjo apie jų poetus, dailininkus, mokslininkus, ir ypač apie jų dainų šventes, kurios kas penkeri metai sudaro estų, latvių ir lietuvių patriotizmo kulminacinį punktą. Taip pat partijos nariai, su kuriais mes kalbėjomės (bet tokių buvo nedaug), neslėpė, kad jiems jų tiesioginė tėvynė yra mažesniais tiek pat prie širdies kaip Kremlius.

Baltų sostinių gatvėse, krautvių vitrinose ir biuruose beveik neužtiksi Lenino paveikslų, tuo tarpu kai Maskvoje jis kabo kiekviename kampe ir neprivalo stigti nei viename vietašame pastate ar salėje. Mes nematėme nei vieno kaspino ar plakato su partiniais šūkiais, kaip tai iškabinta Maskvoje ir kituose rusų miestuose. Mes lankėme paveikslų parodas - dvi Rygoje, tris Taline ir dvi Vilniuje, - bet ten nematėme nei vieno Lenino portreto, lygiu būdu nei vieno sovietinio ar komunistinio vado, bet taip pat nebuvo kokio baltų nacionalinio karžygio atvaizdo.

Parodos buvo būdingos ir kitais atžvilgiais. Jose buvo išstatyti gyvų dailininkų darbai. Dvi parodos vaizdavo dabartinę meną Estijoje. Vilniuje ir Taline nei vienas paveikslas nebuvo nutapytas socialistinio realizmo stiliuje; tuo tarpu Rygoje - visi. Vilniuje ir Taline visi paveikslai buvo abstraktiniai; daug paveikslų surrealistinių, ir paveiksluose su daiktine tapyba siužetas buvo nutapytas, kaip ir vakaruose, pagal formalinį, o ne realinį požiūrį. Šios parodos niekuo nesiskiria nuo tų, kurios rodomos vakaruose. Kitoniška buvo nebent tai, kad kai kurie paveikslai su religiniais siužetais (ne visi) buvo pavadinti "kompozicijomis". Tačiau paveikslų su religiniais motyvais buvo ne daugiau, kaip vakaruose.

Pelšės šešėlis. Visiškai kitokios buvo abidvi parodos Rygoje. Ten Lenino irgi nebuvo. Tačiau vienoje parodoje nesimatė nieko kito, kaip socialistinis-realistinis didvyriškumas, žy-

gluojas priekinis ir gigantiškas, o kitoje parodoje dailininkas išstatė peizažus, bet taip, kaip to nori partija, švariai ir be fantazijos. Šitas skirtumas mums iš viso atrodė būdingas nuotakai, kuri viešpatuoja Rygoje. Tiesa, ir ten mes girdėjome mažai ką draugingo rusams, bet žmonės nebuvo atviri ir nepabrėždavo jam po penkių minučių, kad jie esą latviai, o ne rusai. Jie pasisakydavo santūriau, ir jeigu iš viso paliesdavo politines temas, tai protarpiais apsižvalgėdavo, ar kas neklauso, - tai, ko mes niekada nepastebėjome nei Taline, nei Vilniuje. Ši kitoniška slogi atmosfera aiškinama kaip po Pelšės veiklos padarinys. Jis nuo 1959 iki 1966 metų buvo Latvijoje partijos vadas. Pelšė, gimęs latvis, dabar yra Maskvoje politinio biuro narys ir partijos svarbaus kontrolinio komiteto pirmininkas. Jis ilgus metus buvo stalininio saugumo tarnyboje.

Tikslų duomenų, kiek rusų po karo atsirado Baltijos valstybėse, negalima gauti. Tačiau jų skaičius siekia šimtų tūkstančių, tuo tarpu kai bendras gyventojų skaičius sudaro 6.5 milijonų. Vilniaus mieste lietuviai tesudaro mažumą. Iš pradžių rusai atvyko kaip specialistai ir padėjo baltams sukurti pramonę, kuri jiems buvo primesta, nors net ir partijos sluoksniuose pasireiškė opozicija, nes buvo apleistas iki tol klestėjęs žemės ūkis. Baltai nusiskundžia, kad rusai, baigę darbą, ne grįžta į savo tėvynę ir kad vis daugiau rusų atvyksta ir čia įsikuria, nes jiems, matoma, Baltijos valstybėse geriau patinka, nekaip pas save namie. Rusai jaučiasi - kaip teigia baltai - kaip savo rūšies vadovaujamas sluoksnis ir kaip civilizacijos nešėjai. Jie laikosi įsikibę į geras tarnybas, kurios jiems buvo paskirtos forsutos industrializacijos eigoje, nors jauseniai tas vietas galėtų užimti baltai. Rusams taip pat teikiama pirmenybė, skirstant butus, kas tuo labiau žmones pykina, nes butų stoka daugiausiai atsirado dėl rusų antplūdžio.

Neišdildomi atsiminimai. Matoma sovietų propagandai nepavyko, nežiūrint milžiniškų pastangų, išdildinti iš baltų atminties, kad Maskva 1940 metais aneksavo tris Baltijos valstybes jėga, pasiremmdama Hitlerio - Stalino paktu, ir kada tuo metu inscenizuotas "tautos at-

siklausimas" tebuvo paprastas farsas. Net ir Intouristo vadovas, dėstydamas privalomąją istorijos eigą, tik apgrailbomis kalbėjo apie ano meto įvykius, pridurdamas, kad tuomet susidariusi "komplikuota situacija" ir kad Baltijos valstybės "atitekusios" Sovietų Sąjungai. Žmonių atmintyje taip pat pasiliko atsiminimas, kad gyvenimo standartas Latvijoje ir Estijoje buvo aukštesnis nekaip Sovietų Sąjungoje ir kad ūkis, dėka kvalifikuotos gyvulininkystės ir pieno ūkio, nieku būdu nebuvo taip atsilikęs, kaip tai teigia sovietų propaganda.

Antra vertus, baltai nusivokia, jog artimiausiu laiku jie neturi jokių šansų atgauti nepriklausomybę. Sovietų įsiveržimai Vengrijon ir Čekoslovakijon tai jiems aiškiai parodė, jeigu dar iš viso buvo reikalinga įrodymų. Tokiomis aplinkybėmis jie bando šlap taip susitvarkyti. Sovietų vada, atrodo, yra linkę jiems suteikti lenkų koncesijų, pavyzdžiui, tokia būdu, jog jiems leidžiama tapyti ir išstatyti paveikslus, kurie bent šiuo metu Maskvoje negali būti rodomi. Tuo metu sovietų spauda tolydžio išpėdinėja baltus dėl "nacionalinio išsižadėtų" buržuazinės ideologijos liekanų".

Būdingas buvo straipsnis "Pravdoje" šių metų sausio 24 d., kuriame vienas lietuvių partinis vadas rüstavo dėl "lokalinio patriotizmo ir nacionalinio egoizmo". Pasak jo, tarp lietuvių vis dar esama "moksliškai neteisingų pažiūrų į istorinę Lietuvos praeitį". Lygiu būdu esama lietuvių, kurie neteisingai vertina "brolišką pagalbą ir apskaitimą specialistais tarp Sovietų Sąjungos tautų" ir esą įtarūs kitų sovietinių tautų (atsieit, rusų) atžvilgiu. Ypač tenka smerkti "nacionalistinės liekanos iš buržuazinės ideologijos" peršamos kaip partijos politika, teigiant, kad lietuvos komunistų partijai pirmoj vietoj turis stovėti Lietuvos gerbūvis. "Nuolaidumas lokalinio patriotizmo ir jo reiškių" atžvilgiu esąs pavojingas ir kenksmingas. Per mažai rodoma budrumo. Spauda turinti griežčiau kovoti prieš tokius reiškinius. Panašiai vienas estų partijos vadas š. m. birželio 26 d. rašė "Sovietskaja Rossija" laikraštįje apie Estiją".

VYSK. DEFREGGER EIS BAŽNYTINES PAREIGAS

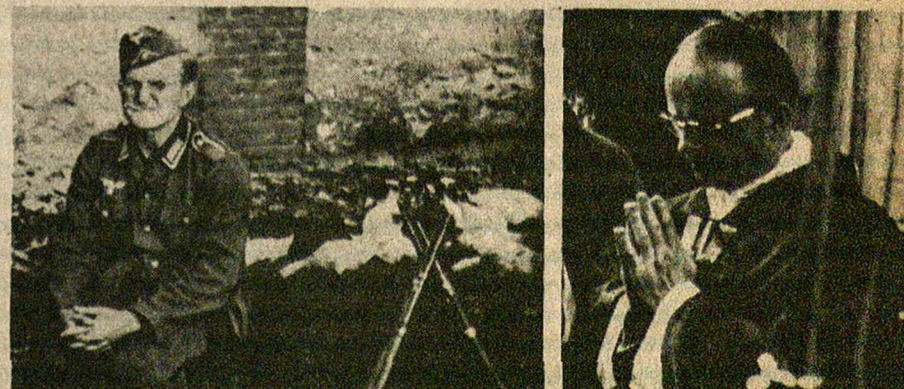
Vatikano miestas. Vatikano oficiozas Osservatore Romano pabrėžtinai pareiškė, kad Mituncheno pagelbinis vyskupas Matthias Defregger, pasiūlytas kaip buvęs savo bažnytiniam poste net jei Italijos teismas jį nuteis dėl masinės žmogžudystės praėjo II-jo Pasaulinio karo metu.

Vysk. Defregger, spaudai išskėlus, pats prisipažino, kad būdamas nacių armijos kapitono, 1941 metais praleidęs įsakymą, sušaudyti septyniolika italų Fileto kaimo gyventojų keršui už tai, kad italų partizanai to kaimo apylinkėse nužudė keturis vokiečių karius.

Vatikano oficiozas pareiškė, kad monsinjoro Defraggerio viršininkai yra susipažinę su

jo darbu bažnyčiai per 20 metų ir jo rolę tose egzekucijose skaito "per ilgą ir vertingą kunigišką tarnybą moraliai užgesintą"... Laikraštis piktai kaltina spaudą, kuri "išpūsdama kampaniją prieš msgr. Defreggerį", sudariusi tai bylai nepalankias sąlygas.

L'Aquila miestelio taryba, kurios administracijai priklauso Fileto kaimas, atmetė vyskupo Defreggerio prašymą atleisti jam jo kaltę ir pavedė prokurorui pradėti tos masinės žmogžudystės tyrimą. Ypatingai Vokietijos vyriausybės organai tą reikalą pradėjo pakartotinai tyrinėti. Šiuo metu vyskupas yra suspenduotas, bet jis Munchene eina vikaro pareigas.

Vokiečių katalikų vyskupas Matthias Defregger, kuris II-jo pasaulinio karo metu, tarnaudamas kapitono laipsny nacių armijoje, įvykdė įsakymą sušaudyti 17 civilių italų.

IŠ CIKLO "DONELAIČIO KAPAS"

KAZYS BRADŪNAS

ZODŽIAI

Pasislėpė žodžiai po medžiais,
Po javais, po pakelio žole —
Pavarai tu arkliuką pavadžiais
Ir išlipęs žingsniuoji šalia.

Karštą žodį po žodžio atrasdamas,
Ridinėji delnuos kaip kaštoną,
Čia pat iš tų žodžių iškepdamas
Šiltą hegzametro duoną...

O mes dabar tartum patraukę
Tarškam ratais kitais,
Žodžius lyg arklius užplakę
Devyniais prakaitais,

Kol nugriūva jie užkapoti
Pakelio akmenyse —
Ir Donelaitis ima raudoti
Žodžio šermenyse.

S. Ulšinskas. K. DONELAITIS (vitražas).
"LAIŠKŲ KALBŲ TAVIMAS"

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Tumo-Vaižganto gimimo šimtmetis Chicagoje bus minimas š. m. gruodžio 27 d. Jaunimo Centre.

• Andriaus Kuprevičiaus piano koncertas - rečitalis, įvyks š. m. spalio 3 d., 8 v. vak. Venezueloje, Caracas Bellas Artes salėje.

• Lietuvių Moterų Klubų Federacija, vadovaujama V. Leskaitienės, rugsėjo 13 d. atžymėjo savo ilgą daugelio metų darbo pabaigtuves — ką tik iš spaudos išėjusi anglų kalba leidinį "The Lithuanian Women", nes šio užsimojimo įgyvendinimas, kaip jo redaktorė adv. B. Novickienė savo žodyje pranešė, užsitęsė daugiau nei 10 metų dėl stokos lėšų.

• Dirvos novelės konkursui gautos dar dvi novelės: "Velnias" ir "Sprendimas". Jury komisiją sudaro: Petras Balčiūnas, Viktoras Mariūnas ir Kęstutis Gaižiūnas.

• Lietuvių Foto Archyvo skelbtas foto konkursas baigiasi š. m. spalio 31 d. Nuotraukas ir skaidres siųsti konkurso vedėjui Algirdui Grigaičiui, 2081 Plainfield Dr., Des Plaines, Ill. 60018.

Brian BEEDHAM

8.

KOMUNIZMO KRIZĖ

(Laisvai vertė Vacys Žižys)

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Antroji žmonių grupė, kurie gana nuoširdžiai nori vėl viską pradėti nuo pradžios yra trockistai, Paskutiniųjų poros metų studentų neramumai Paryžiuje, Berlyne, Londone, Romoje ir New York'e buvo vadovaujami įdomaus mišinio: maoistų, anarchistų ir kitų kuriuos galima būtų priskirti prie kairiųjų fašistų. Iš jų svarbiausieji — Leon Trock'io pasekėjai. Komunistas Trock'is kritikavo Leniną /nors jis ir daug jam gelbėjo revoliucijos pradžioje/ ir vėliau buvo Stalino nužudytas. Trockistai nori pabandyti sukurti marksistinę bendruomenę, bet šiuo kartu, be jėgos aparato koks pasireiškia Sovietų sistemoje.

Trockistų problema glūdi tame, kad ir jie /kaip Stalinas ir Mao/ yra nutašyti su vienu tikėjimu į vienos partijos sistemą. Paradoksiška, nes jie kartu kritikuoja diktatūrinę jėgos koncentraciją. Iki šiol jie nenusakė koku būdu jie valdytų jei jiems pavyktų užimti valdžią. Tačiau neįtikima jog jie pakestų organizuotą opoziciją iš nekomunistų arba rusiškų komunistų pusės. Kaip ir kiti komunistai, jie tiki, kad pagrindinė marksizmo savybė glūdi gamybos suvalstybinime. Ir nors kai kurie iš jų susižavėję darbininkų tarybomis /kokios yra Jugoslavijoje/, jie nepajėgia paaiškinti koku būdu gali efektyviai veikti suvalstybinta pramonė be stiprios valdžios įtakos visai krašto ekonomijai. Taigi ir jie atsideda prie pirminės problemos: kaip suvaldyti jėgos mašiną, kurią jie patys susikurtų jų užbrėžtų tikslų įgyvendinimui.

Vertėtų prisiminti, kad 1920 metais Trockis, bandydamas tvarkyti Rusijos industriją, buvo sugalvėjęs "darbo militarizacijos" idėją. Net ir Rusijai tai buvo vienas iš sunkiausių įgyvendintinų pastūlymų. Įkopus valdžios aukštumon, pirmą kartą Trockis paverto vienodai brutaliu jėgos naudotoju, kaip ir visi kiti josėdralai.

Sunku yra susilaikyti nuo išvados, kad pagrindinė marksistų problema /leninistų, trockistų, maoistų ir

kitų/ glūdi jų ištikimime, jog jie vieninteliai supranta "istorijos dėsnius" ir todėl tik jie tēra įgalioti naudotis jėga, kuri atskleidanti istoriją po jų nosimis. Jie aštriai ginčijasi savo atskalūnų tarpe įrodinėdami, jog tik jų grupei priklauso tiesa. Ir nežinint kurie iš jų laimėtų, išdavas greičiausiai būtų tokios pačios: keliose rankose atsidurtų jėga, pranyktų pakaita skirtingoms idėjoms, būtų panaikinta opozicija ir išdyktų dik-

Nagi, gal pabandykite vėl iš naujo... maištauojantis studentas Paryžiuje...

... raudonasis sargas Kinijoje.

tatūra. Daugelio tragedijų priežastimi yra arogancija. Marksizmo tragedijos priežastis irgi ne kitokia.

NĖRA IŠEITIES

Tokia yra marksizmo krizė. Mažai rasime pasaulyje žmonių, kurie vienu ar kitu atveju, nebūtų susižavėję idėjomis apie žmogaus santykį su žmogumi, kaip savo raštuose suformulavo Marksas dar aname amžiuje. Bet komunistų sąjūdis, nelyginant Bažnyčia, turi būti vertinamas vienodai pagal jų darbus kaip ir pagal jų tikėjimą. Praėjus 85 metams po Markso mirties paaiškėjo, kad jo palikuonių sukurtoji mašinerija nepajėgė paveldėtų idėjų praktiškai įgyvendinti. Kai kuriais atžvilgiais jie sugebėjo padaryti dalykus dar blogesniais negu kad galima buvo iš tų idėjų tikėtis. Taip pat paaiškėjo, jog iki šiol dar niekam nepavyko surastibūdo kaip tokią mašineriją tinkamai suvaldyti.

Pagrindė yra tik du būdai, kuriais kraštas gali tvarkyti savo žmonių gyvenimą. Ir tikrai du! Vienas iš jų marksistinis, pagal kurį grupelė žmonių, turį raktus į pačią istoriją, padaro save atsakingais už kiekvieną gyvenimo aspektą: politiką, ekonomiką, kultūrą ir ką tik jūs bėpaminėtumėte, nes jie apie viską "nusimano". Antrasis būdas — vakarietiškas, nekomunistiškas, nerandant jam geresnio vardo, pavadinkime pluralizmu. Pagal pluralizmą kiekvienoje veikimo srityje yra daug nepriklausomų jėgų centrų, kurie yra priversti tarp savęs varžytis. Politikoje yra dvi ar daugiau partijų. Industrijoje yra keliolika didžiulių korporacijų ir didelis skaičius mažesnių kompanijų. Kultūroje ir giminingose srityse pasireiškia įvairios leidyklos, filmų studijos, laikraščiai ir televizijų kompanijos. Pluralistinis pasaulis nėra visados patogus. Varžybos tarp tų nepriklausomų galios centrų padaro gyvenimą įtemptą. Bet už tai jis atsilygina efektyvumu: palieka atviras duris naujoms idėjoms ir pašalina galimybes kam nors sumonopolizuoti visą galią.

Be abejo, abejose priešingose sistemose yra nemažai įvairumų. Jugoslavija skiriasi nuo Rusijos, kaip Šveicarija skiriasi nuo JAV. Bet tie įvairumai atskirose sistemose yra mažiau svarbūs negu skirtumai tarp pačių sistemų. Pavyzdžiui, Jugoslavija labiau panašesnė į Rusiją ar Kiniją negu į bet kurią savo nekomunistinę kaimyninę valstybę.

BUS DAUGIAU.

Prieš mano akis puošni-gražiai išleista ir didoka knyga, pasipuošusi Pauliaus Jurkaus dailiai nupieštu aplanku ir vinjetėmis-tai Prano Lemberto eilų knyga, užvardinta vieno jo, labai populiaraus, daina virtusio, eilėraščio "Tau, sesute" vardu. Deja, tai nebe paties Pr. Lemberto rūpesčiu išleista, bet jo pomirtinė knyga, kurią išleido specialiai sudarytas knygai leisti komitetas.

Knygon sudėtų eilų autorius, dipl., teisininkas, ilgametis notaras Lietuvoje ir keletos dailių menų puoselėtojas - solistas, teatralas /daugiausia pastreikšes anais laikais "Vilkolokyje"/, o svarbiausia-poetas, Pranas Lembertas, mirė 1967 m. lapkričio 29 d. Santa Monikoje, Calif.

Todėl ir šioji knyga - labai įvairi. Kaip ir pačiam tituliniam lape rašoma, jona įtraukta poeto, a. a. Prano Lemberto, gyvenimas, kūryba ir draugų prisiminimai, galima sakyti, nekrologinė dalis. Knygą redagavo redakcinė komisija: Bern. Brazdžionis, Bronys Raša, Juozas Švaistas ir Alė Rūta. Jie parašė apie velionį ir sparnuotų žodžių prisiminimus, mat, visi-rašytojai. Knygą išleido poeto šeima ir specialus komitetas. Atspaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė, Brooklyne, N. Y.

Reikia tikėtis, jog artimieji ir jo draugai patatys ant poeto Pr. Lemberto kapo ir gražų granitinį paminklą, bet, iš tikrųjų, šis paminklas-knygos

su jo kūryba išleidimas - yra daug prasmingesnis ir patvarus paminklas mirusiajam. Todėl pagarbos verti tie, kurie tai padarė-knygą ir jo kūrybą suredagavo ir išleido.

Knygoj, kaip minėta, daugiausia pasireiškė knygos redakcinės k-jos nariai. Jie visi davė po straipsnį. Rašyt. Alė Rūta-rašo pirmoji, pavadindama velionį žmoniškumo kupinu lyriku. Redakcijos tarpan įsiterpia ir mūšiškis veteranas poetas, kan. Mykolas Vaitkus, pavadindamas mirusį kūrėją Praną Lembertą - poetu džen-telmenu. Bronys Raša-knygoj pastreiskia dviem rašiniais - Žvaigžde vakarine /atspaudu iš "Dirvos"/ ir savuojuatsi-veikimo žodžių kapinėse.

Poetas Bern. Brazdžionis-atspaudžia taip pat savo kalbos kapinėse fragmentą apie mirusįjį, kaip apie širdies žmogų. Rašyt. Juozas Švaistas, rašinyje "Kentėti, atleisti, mylėti" keliais žodžiais, kaip jis rašo, ušsimenta apie Pr. Lembertą, kaip žmogų.

Patiekiamos raštu mintys ir Alenos bei Mykolo Devenų, rašinyje - "Pranui Lembertui išėjus". Be to, kapinių žodis ir arch. Edm. Arbo, pasakytas poetą laidojant. Ten pat-atspaus-tas ir autobiografinio pobūdžio /kiek ilgesnis/ paties Pr. Lemberto žodis, pasakytas įsto-jant į Dailių Menų Klubą Los Angeles, Kalifornijoje, 1964 m. gruodžio mėn. 6 d.

Be to, knygoje duota net 10 knygos lapų nuotraukomis ir

valzdais iš poeto Pr. Lember-to gyvenimo ir jėkionės šio-je žemėje. Toliau-pora rank-rašintų faksimilų, sąrašas jo eilų, kurioms parašyta muzika /ir kokių kompozitorių/, o taip pat - kom. J. Gaidelio gaidų rankraštis, parašytas Pr. Lemberto žodžiais "Meilės rytas."

Pagaliau, velionies kūryba-jos eilėraščiai, imti iš anksčiau išleistų rinkinių ir vėliausioji poeto P. Lemberto kūryba. Poeto kūrybos knygos dalis sus-kirstyta į šiuos paskyrus: "Saulėtekiai", "Palūžę dienos" /atrodo, privalėtų būti "Palū-žustos dienos"-Pr. A. I., "Bal-tija šaukia", "Miniatiūros" /gal reikėtų "Miniatiūros"-Pr. A. I./ ir "Proginiai - dedikacijos". Gale knygos - paskelbtas auk-tojų /knygai išleisti/ sąrašas ir turinys.

Pr. Lemberto eilėdara, ga-lima sakyti, tradicinė, ypač to-kią, kokią anuomet buvo Lietu-voje, kaip dailė, taip ir poezi-joj-daug plešiama ir daug ei-liuojama apie leituvišką gam-tovalzdį, gal ir gubas, kūriniuose - daug sentimentalumo, kaip ir šioje knygoje, ypač mi-niatūrų ir proginių - dedikaci-nių eilėraščių trumpučiuose kūriniuose. Žinoma, kaip po-mirtinė knygoj, tai visiškai pateisinamas tų visų trumpu-čių /dedikacinių/ eilėraščių ir trumpų posmelių sudėji-mas, kurie buvo parašyti žmo-nai, anūkams, taip pat-visai il-giausiai eilei draugų, jų vedy-bų, vardinų, gimtadienių ir ki-tokiomis progomis - progėlė-mis, bet gyvam poetui esant-būtų buvę galima visiškai betų apseiti.

Štai jau - a. a. poeto Prano

Lemberto eilės buvo ir tebėra gana kūrybingos ir, pasakytu-me, dainingos, sklandžios sa-vo turiniu ir mintimis bei jausmais. Nebe reikalo net de-šimčiai jo eilėraščių parašė muziką šie-gerai žinomi-mūs muzikai-kompozitoriai: St. Graužinis, Pr. Ambrazas, J. Gaidelis, Ant. Budriūnas, Jer. Kačinskas, Č. Sasnauskas, J. Bertulis, Vl. Jokubėnas ir kt.

Jo sukurtais eilėrašties "Tau, sesute, pulkios gėlės" /muzika-St. Graužinio/, galima sakyti, buvo ir tebėra įaugusi lietuvių tautos žmonių širdys-na. Ją dainavo ir tebedainuo-ja mūšiškie liaudis, ją dainuo-davo ir Nepr. Lietuvos kariai /ir aš pats traukdavau joda-mas gusarų pulko kavaleristų gretose: "Tau, sesute, pulkios gėlės, o man kardas prie šir-dies"... nē nekeldamas klausi-mo, kas šitų pulkų posmų au-torius?... /Netgi ir dabartinio metu, esą, kažkuris "tary-binis" Lietuvos rašytojas "Tau, sesute" dainą pavadinęs "liau-dies daina", kurią ir "tarybi-niai partizanai dainuodavę"...

Taigi, iš viso knygos įspū-džiai ir a. a. poeto Pr. Lember-to kūryba - būtų pasigėrėtini, jei... kas "jei"? Jei nebūtų knygoj tokių stambių korekti-ros klaidų /netgi-antraštėse/, kaip: Kun. Juozui Prunksiui /vieto Prunksiui/-dedikacijos jo 25 m. kunigystės ir 50 m. amžiaus proga-antraštė. To-liau-Dt. Stasiui Jasaičiui-taip pat dedikacijos ant raštė vietoj Dr. St. Jasaičiui /vardinėse/. Dar toliau - Senatorui /vieto j Senatoriui/ ir kt.

Knyga 269 psl., apimties, kai-na - nepažymėta, taip lygiai ir t ražas nežinomas.

Sunkus gyvenimas

— Vyro gyvenimas tikrai nepa-vydtinas, — tarė giliai atsidū-sęs 60 metų amžiaus vyras.
— Kodėl? — paklausė žmona.
— Todėl, kad pirmus 20 metų motina klausinėja, kur jis eina ir ką daro, o paskui per 40 metų žmona klausinėja, kur jis eina ir ką veikia, o likusius metus gim-i-nės klausinėja, ar jis yra para-šęs testamentą.

Aiškus įrodymas

— Mano dukrelė — pasakoja tė-vas Onutei — perdaug nešnai-ruok į vaikus ir pasirink vie-ną, kad ir Ruginį. Aš esu tikras, kad jis tave myli giliai ir pasto-viai.
— Bet iš kur tėveli gali žinoti tokius dalykus?
— Kaip gi ne? Jau arti metų kaip jis skolinasi iš manęs pinigų ir, nepaisant to, dar vis lankosi pas mus.

ČEKU VĖLIAVA VINĖTA I

JUOZAS TUMAS-VAIŽGANTAS

100-OSIOMS GIMIMO METINEMS

VAIŽGANTO TĖVIŠKĖJE ŠIANDIEN

Valzdžios Rytų Aukštųjų vietovės. Ypač Anykščių rajono Svėdasų apylinkės, kur prieš šimtą metų Malaišų kaime gimė ir augo žymus mūsų rašytojas Juozas Tumas-Vaižgantas. Malonu žvelgti į rudenio spalvomis paryškintas akvarelės — Jaros klonius, Alaušo, Beragio ir Uosintello ežerų mėlynę, į jų tarpe besipulkuojančius Svėdasus, paryškintus prie medžių paukšneje prigludusio paminklo rašytojui, apjuosio įvairiaspalvį žydinčių aštrų.

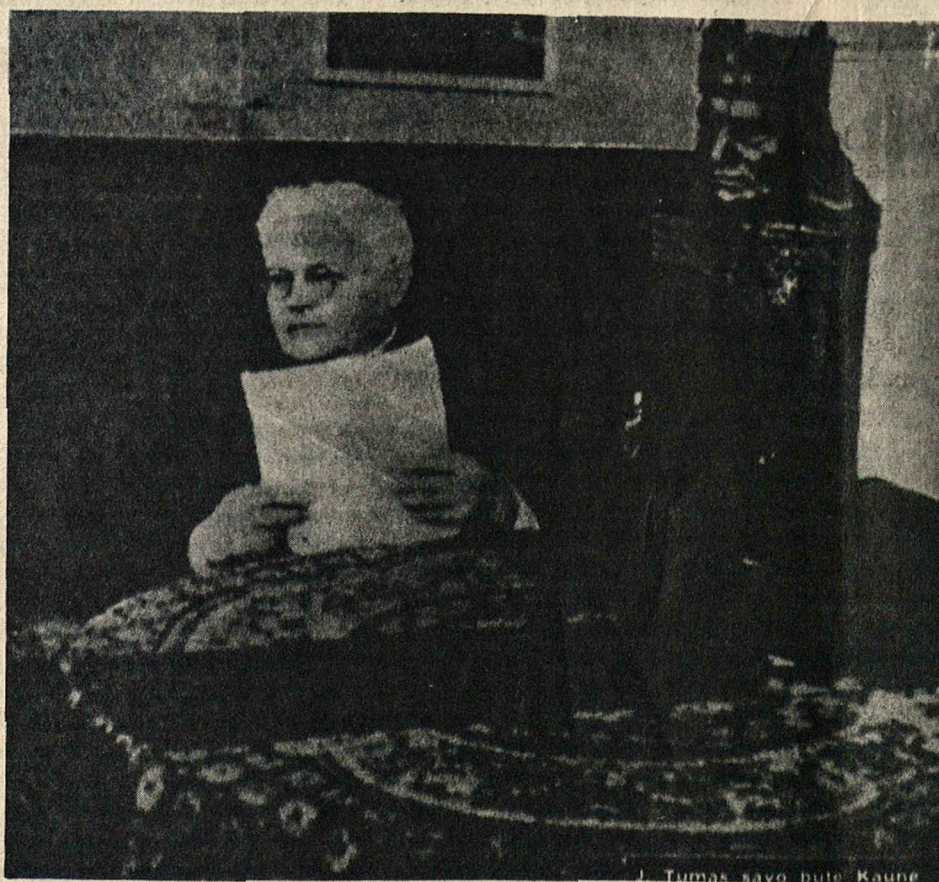
Svėdasai — vienas gražiausių miestelių ne tik Rytų aukštaičiuose, bet ir visoje Lietuvoje. Jaukus, gražus ne vien gamto-vaizdžiu. Šią vasarą Svėdasų gatvės buvo išasfaltuotos, todėl atrodo dar gražiau. Nuotaklinga nutelkia vidurinė mokykla, prie kurios neseniai pristatytas naujas moderniškas 16 klasių korpusas. Netoli Svėdasų pastatyta ir gražiausia rajone Aulelių aštuonmetė mokykla. O apylinkių darbo žmonės ypač nudžiugino erdvi universalinę parduotuvę ir kavinę.

Į Svėdasų asfaltuotas plantas veda į Malaišius, kur nuo amžių glūdumos tebesitūko Juodojo kelmas, Popušė, Vailūto kalnelis, čiurola Malaiša... Čia, buvusios Tumų sodybos vietoje, pakario metais ant poslaimio buvę pastatytas akmeninis Vaiž-ganto biustas, kurį rūpestingai apglėbė saugo keroto ažuolo ša-kos...

JUBILIEJINĖ PARODA

LTSR Mokslo Akademijos Centrinėje bibliotekoje surengta paroda, skiria lietuvių literatūros klasiko J. Tumo-Vaižganto šimtosios gimimo metinėms. Parodoje eksponuojami Vaiž-ganto rankraščiai, knygos, foto-grafijos, kritinė literatūra apie rašytojo gyvenimą ir kūrybą, am-žininkų atsiminimai. Pirmajame parodos skyriuje esanti medžia-ga daugiau atspindi Vaižganto biografijos bruožus: čia jo au-tobiografija, testamentas, laiškai, rašytojo tėvo, gimtinės, jo pa-ties fotografijos. Toliau dedamos Vaižganto knygos, išleistos nuo pat mūsų amžiaus pradžios iki „Pragiedrulių“, naujai pasirodžiu-sių jubiliejaus išvakarėse. Nema-ža vietos skiria J. Tumui-Vaižgantui — lietuvių literatū-rinio palikimo tyrinėtojui.

O. CESNULEVICIUTĖ
MA Centrinės bibliotekos
vyriausioji bibliotekos

INTELGENTIJA SUBURŽUAJĖJO

(Taip rašė J. Tumas-Vaižgantas)

Anokios ne gegužinės, tos mūsų dabartinės andei aprašytosios „naročnyja gulianja“: jos su-prastėjos kuriems parpo šiai dalykas, tie amė nagrinėti priežastis ir nusprendė, jog tai pasek-mė mūsų inteligentijos, kultūringųjų mūsų gaiva-lų, nutolimo nuo liaudies.

Ai man, tai labai panašų į teisybę. Mes, inte-ligentai, vis smarkiau šaukdami apie nepaprastą tiesiog savo demokratizmą, iš tikrųjų, vis toliau randamės nuo tojo teorijoje dievinamojo demo-so, tos mūsų liaudies, juodadarbių, (...).

Mes, inteligentai, pristigome idėjų: dėl to ir minia jų nebetko. Mes gavome kone pilną asme-ninę ir surinkinę savivaldybės laisvę gyveniti, tik ji, ai man, vis didinama, nedidino mūsų gamy-bos, mūsų darbo tose srityse, į kurias taip ver-zėmės, kol buvome ne laisvi — bendravime su liaudimi ir jos kultūrinio. (...) Labai žamai at-siprašome tą liaudį, kuriai žadėjome dirbsi: to-kią gadyne... „Times is money“ — laikas tai pinigais: gailėti būtų nusidėjimas sau, savo šeimai, savo...

Pirmieji tą tiesę: laikas tai pinigais, supratome mes, tautos dainiai, rašytojai, amė gaminti už ho-norarą. Gaminame vis daugiau, o idėjųškumo — vis mažiau. Ei, dailė dailė... Ką čia bebesi mi-niai obalsius, kad galime juos, reketomis laidyti į pedebesius.

Juristai griebs praktikos. Gina teisy, gina ne-teisy. Ar ne vis tiek gailėti laikas, už kurį mo-kama? Tiesa, teisė ir teisybė — money, nieko daugiau... Praliesi aukštą honorarų gadyne dėl liaudies — bene per didelis reikalavimas? Oi, trupučiuką tai galima paskirti idėjai: ir miniai naudinga, ir pačiam nepagraistinga...

Be to kas — spekuliantas, pramonininkas, žmogle-ris. Ir šiais vargingiausiais laikais, šiais aršiausios kovos su kapitalizmu, kapitalas auga taip spar-čiai, kaip niekad. (...)

Labai gražiai spekuliuoja ir neretas kunigėlis: „kelia pramonę“, „plečia pirklybę“, padeda val-sybei padaryti agrarinę reformą, smulkindami la-tifundijas. Ad majorem Dei gloriam patriaeque utilitatem... Pelnelis, uždarbėlis skyrium, koope-racijomis ir partijomis, asmenų praturtėjimas, sa-kytis, nepatriotinis darbas! Pilietis — valstybės dalelė: jo perteklius tad yra pačios valstybės tur-tas. O kultūra vėl kas gi yra, jei ne pramonės ir pertekliaus koeficientas? Tai pramoninkas yra kultūrtregeris, garbingasis valstybės asmuo ir be jokių demokratizmų, be jokių nusileidimų į minią, į liaudį. Pagaliau, aukščiausia mūsų idealą — Ne-priklausomybę — gina diplomatai ir armija, bet pats pramonininkas. Sauso niekas neklauso. Be-piga diplomatiškai, kai užpakalyje yra kas vy-linga svetimų kraštų spekuliantams parodyti. Trum-pai tariant, valio buržuazmas, o su idėjomis tai kaip Dievas davė: atidėtos nesurędžios.

Kam lieti į liaudį su idėjų mišėmis: lai pati liaudis dedasi prie mūsų „kultūros“! Ir ji dedasi: dar geriau supranta spekuliacijos ir pelno ver-tybę, žmogelį, suka, papirkinėja, atsipirkinėja, pagaliau, baldo. Ar tai ne — kultūra?

Taip dalykams stovint, nujau, bene tik geriau, kad mes, sumaterializę inteligentai, nebesikver-biame į liaudį. Berektyji paliauti dedamavus: per liaudį ir su liaudimi ir liaudyje (per išpsum et cum ipso et in ipso). Mūsų inteligentijs, nors gente plebs, tačiau natiōne — jau buržuai. Mes

nebeturime profininkų, stovinčių tarp liaudies, tarp darbo žmonių ir kapitalo, nei nuo vienu, nei nuo kitų nepriklausomybę. O, ironija! tarpininkų: nebeturime, ūmai netekę, inteligentinio proletariato, nebėra artistinės bohemos — visa to, kas neturėjo pinigų, bet turėjo daug laisvo laiko ir buvo greitai šurmuliuoti. Visi valdininkau-jame, visi uždarbiaujame iš valstybės, nebesitiek-dami visuomenei, nebeapdirbinėdami jos šiaip ar taip.

Materializmas baigia mums užmušti idėjųgu-mą. Inteligentas, — sakyk — burokratas, bus tas pat, — pats netekęs, ko gi beduos liaudžiai? O kad mes netekome idealizmo, tai aiškiausiai reiškia mūsų išklmės, girtos ir dažnai bepras-mės. Jos pabaigia idėjiškumą plėsti nuo kilniausių mū-sų dalykų.

Ar seniau reikėjo patriotizmas stiprinti alko-holio, ar džiaugsmui išreikšti reikėjo pasigeriti? Pa-triotizmo buvome ir be to kupini, ir džiaugsmas reikšė savaimę, ne dirbtinai. Dabar tokios kilny-bės ir svarbos valstybinę nepriklausomybės šven-tę šventame tokia pat orgija, kaip ir pavasario šventę — gegužinę. Jūra alkoholio — valstybės lėšomis ir valstybės sankcija. Alkoholio neregė-tai brangaus, vis dėlto dešimteriopai pajvairinto varšomis ir skoniu.

Rautas miesto valdybos būste, rotuėjė. Kone vieni vyrai, moterų maž. Muzika griežia tuščioje salėje, nes visa sukvėstoji visuomenės griešinė sausakimšai buferio salėje. Ne tiek kanda, kiek geria ir tokiu įnirimu, pasilekodami stiprumą, kad net skruostai ir akys krauju pasruvę. Paga-liau, visus pagaua girtas džiaugsmas: ko gi, jei ne... Lietuvos nepriklausomybės. O, ironija! Da-rosi gurguolės visai svetimų kitiš kitam, to vieno alkoholio sutaptytų žmonių, svetimų tauta, įstiki-nimais ir supratimais. Visą tam tik, žinoma, kar-tui nivieliavo, sulygino alkoholis: tikriau, viską panaikino, palikdamas tuščią vietą, pilną neutra-lumą. Ir darosi ne kilnu, tik kvaila.

Štai, centre vienos gurguolės geras mano pa-žįstamas Vaižgantas: ir jis įkaušęs — iš patrio-tizmo, iš vienos pusės į bučiuoja krikščionis de-mokratas, drauge įkalbinėdamas, jog Pažanga vi-sai be reikalo „siuntanti“, nes ir pati ne geriau veikusi. Vaižgantas sūfinka, iš kitos pusės į bu-čiuoja lenkų frakcijos narys ir draugų „smuinki-az do smierci“ skundžiasi, jog laisvai atėjusio-je Lietuvos lenkai esą vergai ir bėdėsiai pa-jiai. Vaižgantas sūfinka. Trečion pusę jį suka visai nepažįstamas vokiečių ekonomistas ir liežu-viu, kuriu jau kilnų jo paties kulniai, daro in-terviu: pranešauja Lietuvai Olandijos, Liberijos ar ko panašaus ateiti. Vaižgantas nieko nesu-pranta, vis dėlto sūfinka, iš tolimojo ketvirtojo šono, užsimiršęs, jog jis ne eskadronu čia ko-

manduoja, iš visų plaučių, lyg laivo kapitonas smarkios audros metu, šaukia jam „Gelžinis Vil-kes“, ... per pusę salės šaukia Vaižgantui, jog jis privalas... dar išgerti. Vaižgantas meliausi su-tinka ir kyloja stiklėlį į vos regimą toį. Vieny-bė, jau ką gi! Jo akiniai besibučiuojant sulank-syti, per juos nebesimato, nors nuolat juos taiso. Jis... komiškas.

Komiškas ir rimtas šiaip jau bankininkas, dabar su buteliu pasileidęs kankenuoti. Komiški ir visi, kurie urmu atakuoja valstybės viršininką, kad pa-vėlytų gavėnioje šokti, destis, mažiau nusidėti, neg pasigeriant. Rauto šeimnininkas — blaivinin-kas. Jis, matyt, moraliai kencia toje ypatingoje „nepriklausomybės“ šventėje. Bet ką bedarys, pasileidęs miniai, pataikavęs žemam jos instinktui, laiku nepaplaukęs prieš alkoholio srovę.

Štai pokylis „visa ko naujintojų — Kristuje“. Už susirinktus pinigus — brangi muzika, brangi vakarienė ir... tie patys brangūs gėrimai, įvėrą į žymų deficitą. Leukta daug ko gera — dvasi-kai, o gauta daug ko bloga: neišaiškita idėjiš-kumo.

Jo gi paties rekomenduojamo jaunajam Viekė-jui stiliasus neišlaiko pats Vaižgantas per kenau-ninkų instanciją ir savo perdėtu vaishingumu už-gauna svečius blaivininkus.

Priimame užsieniu svečius — įvnanis alkoholio. Sutinkame svečius artistus, lydimė savuosius — įvnanis alkoholio. Mūsų menininkai N. Metus su-tinka visai ne dailiškai, ne sąmoningai, tik girtai.

Taip visur, visados, kol prilipome liepto galą, kol emė kilti toje pat girtoje srityje reakcija. Aš pats, noriai dalyvaudamas visose išklmės, dris-tu viešai pasimiti dalį sunkios atsakomybės už tai; tai mane įdrąsino ir kitiems viešai pasakyti: imkitės dalį atsakomybės už sistemingą alko-holizavimą jaunus mūsų visuomenės!

Ai man, niekas iš manęs ir iš kitų atsakymo dar nėra pareikalavęs... Visi kiti kitam patai-kaujame, kiti kitią pekenčiame ir visi drauge — skęstame! Skęstame tyliai; niekas nešokteria: gel-bėkimes!

Pirmon galvon būtų tai mūsų garbingos Blaivi-ninkų draugijos pareiga. Negana terorizuoti al-koholio žalingumas; reikia kiekvienam atskirame atsitikime tarti moraliai autoritetingos savo pro-testo žodis. Reikia civilės drąsos bet kam, net aukščiausiai, tarti:

— Jūs kalbate apie taupymą visuomenės lė-šų, mes pridėdame reikalavimą, kad „geroji“ comme il fautinė draugija taupyti ir visuomenės dvasiškai nuodėmingą. Orgiją peikiame lygiai elegantiškame klube, kaip ir gegužinių krūmo-ve, dar labiau. Bent sveikata tegu atveria jū-sų — suburžuazėjimą!

KAUNO SODOMA

Pasigėrė sodietis — tai kiauul nevalyvisis; pa-sigėrė inteligentas — tai linkmas ponelis! Taip sakydavo seniau. Dabar virsta antraip. So-dietis paslapčiomis prasivaro naminės, nevalytos, su svichiniu aliejum tebesančios, prisidėda mē-lynojo akmenėlio ir paslapčiomis prisiprogęs, arba čia pat dvesia, arba virsta kur į šiaudus „išsigrįti“. Mūsų inteligentui kiti pravoro ir si-uvichinį aliejų atskiria ir savoji valstybinė, taip sekant, pilietinė pilstytuvė supilsto. Be to, už-sieniai inteligentui patiekia visokių erzac ilkie-rių, konjakių, ponų ir kitokių nuodingiausių nuo-dų. Visa tai jis geria atviri atvirausios vietose, puikiuose cukriniuose, įvairiuose restoranuose, klubuose, geria dieną, geria naktį. Visiems yra karo stovis ir liepiama iki pusliao vienuoliktos už-darinėti įstaigas, o iki pusliao dyklytos visiems pareiiti namo. Visiems, visiems, tik ne girtuokliams inteligentams. Jie sėbia iki pirmos ir antros. Sė-bia, dalyvaujant įvarkos dabotojams, čia pat, nuolokos nustoje, virsta į sutrų latakus (rinštokus):

tai buvo pasergima netoliese buv. karininkų ka-zino, kol jį, kaip paleistuvystės ir galutinio išvir-kimo vietą, uždarė... Taip pat 3. m. 21 d. visa publika per dieną matė Kauno vakzelo buferė tris vyresniusiuosiu generalinio štabo viršininkus visai jau be nuotokos esant dėl nežmoniško ap-sigerimo.

Publika stebisi, pečiaiis glamžo. Tai tokiu laiku, kada mūsų likimas Vilniuje svarstosi, vos vos pė-remiama; kada ten siunta, nesulaukdamai instruk-cijų. Kuriam Lietuvos piliečiui, tai matant, negels širdį dėl Lietuvos likimo, nesiliaud plaukai, ma-tant, kokiame rankose yra mūsų krašto gynimas. Viešosios nuomonės atstovai neturi teisės tylėti; tad visuomenės vardu protestuojame ir šaukiame: išgirskite, kam yra pavesta karo dalykai Juk tai nesutaikiniai dalykai, kai vienuis šaukia kraujo liefi, o kiti deginūs upelius lieja, patys juose skęsta ir mūsų tėvų skandinali.

Lietuvos visuomenė negali neprotestuoti, kai jos likimas yra atiduotas — girtuokliams.

Reportažas iš Detroito

Verkusi ir verkusi šita vasara miršta su šypsena. Sausas giedras rugsėjis, kaip visi Mičigano rugsėjai, ir padūmavusiam Detroito teikia daug džiaugsmo. Ai, kad tas rugsėjis tęstųsi iki Kalėdų.

Altos kongresas ši kartą lietuviškąjį Detroitą buvo sujudinęs. Per Darbo dienos savaitgalį, tiksliai rugpjūčio 30, 31 ir rugsėjo 1 dienomis. Bet apie tai jau didelė banga per spaudą persirito ir dar vis teberašoma. Rašoma tų, kurie dalyvavo. Šių eilučių autorius, deja, kongrese atsiradęs paskutinę minutę ir besuspėjo tik į koncertą, po ilgos trijų savaitžių kelionės. O nepamačius, nepaauščius, nepalietus, neišgirdus – argi galima kitus informuoti? Su visais savo miestotautiečiais džiaugiuosi, kad, jei stebūklų ir nepadarę, Detroito veikėjai kongreso šeiminių vaidmenį visai pakenčiamai atliko. O juk tai pirmasis Altos kongresas pas mus iš viso...

Zuzana Arlauskaitė – Mikšienė rugpjūčio 28 atšventė 80-tąjį gimtadienį. O keliais mėnesiais anksčiau suėjo 20 metų nuo jos įsikūrimo Valstijoje ir Detroito.

Jubilatės profesija – aktorė. Ak, tiesa, šimtmečio pradžioje buvo paruošta mokytojamui, bet neprigijo. Sceną pasirinkusi, scenai ištikima liko visą gyvenimą, iki šiandien. Kas nori pasitikrinti datas, prašome pasižiūrėti LE I tomo 280-tą puslapį.

Kad skaitytojas permąstyti, kaip iš savo krašto išblokštą aktorę galėjo likti ištikima scenai, turiu dar paaiškinti. Ogi Zuzana Arlauskaitė tapo režisierė. Pirma Vokietijoje, Ingolstadt, o paskui – Detroito. Ingolstadt metų nedaug, tai ir nespėjo įsibėgėti, nors ir iš ten išėjo keletas gerų veiklų į daugelį DP stovyklų. Bet Detroito 1949 metų spalio mėnesį jos suorganizuota vaidintojų grupė pirmąjį kartą išėjo į sceną ir pasivadino Detroito Dramos mėgėjų sambūriu. Kelios dešimtys savų ir verstinių veiklų per dvidešimtmetį buvo parodyti 107/taigi – šimtas septyniuose /spektakliuose. Išauginta eilė gerų aktorių. Keletas žalių jaunuolių, atėję su visiškai nusususia lietuvių kalba, Sambūryje nuostabiai atlietuvojo. Spektakliai buvone tik Detroito, bet ir eilėje kitų JAV bei Kanados miestų. Visur už dyką, vis leidžiant pasipelnyti Sambūrį kvietusiom kultūrinėm, šalpos arba politinėm organizacijom. Dvidešimt metų kelyje Sambūris ir jos steigėja bei vadovė Z. Arlauskaitė išgyveno daug tikro triumfo valandų ir nemaža karčių nusivylimų. Ypač graudu būdavo jiems, scenoje, ir mums, salėje, kai net į premjeras tesitekdavo ateiti tik saujelė žiūrovų. Šitoks publikos praskydymas ypač reikšėsi Detroito paskutinių metų. Bet Dramos mėgėjų sambūris nemirė ir, kol Z. Arlauskaitė ant scenos ar prie scenos laikytis pajėgs, tol gyvuos, nepaisant, kiek žiūrovų spektakliuose dalyvaus.

Dramos mėgėjų sambūrio sukurtųjų iškilms įvyks spalio 25, Tarptautinio Instituto rūmuose /III E. Kirby St. / Apie tikslų vakaro laiką ir atliksimą programą skaitytojas galės sužinoti iš lietuviškų radio transliacijų, nes šias eilutes rašant dar nebuvo viskas paaiškėję.

Spalis pas mus vadinasi Balfo mėnesiu. Detroito tokia spalinė Balfo rinkliavos tradicija seniai prigijo. Vietinė Balfo 76-to skyriaus valdyba rinkliavai keletą mėnesių ruošiasi. Ypač būna sunku prisipašyti aukų rinkėjus, kurie praleistų vakarų bei savaitgalių laisvalaikį, važinėdami į lietuviškų šeimų namus.

Štos eilutės, pirmiausia, ir talkomos Detroito skaitytojams. Kaip priminimas. Žinokite, kad Balfo vadovai jūsų adresą turi ir žmogų tikrai atsiųs. Palikite savo auką sutar-toje vietoje, kad bet kuris šeimos narys galėtų atiduoti. Visokios amerikiečių šalpos ir abejotinių tikslų organizacijos kasmet mums nemažas sumas tiesiai per gerklę išlupa, bet dažnas stengiamės išsisukti su skatikuais nuo Balfo rinkėjų. Rėmkime Balfą, nes tai vieništelė sava šalpos organizacija, kuri žino, kaip geriau gautą dolerį sunaudoti.

Rudenio ir žiemos sezonas tuoj prasidės. Iš Dainavos vėl sulėksime į Lietuvį namus, į kitas sales, su pobūviais, pokyliais, koncertais, parodomis, programomis. Ši tą, manau, jau galėsiu kitą mėnesį paskelbti.

O dabar ką? Prasiėję mokslo metai. Lietuviškajam Detroito, kaip ir pernai, veikia dvylika lietuviškos mokyklos. Ne-griškajame Detroito jau byra mokyklų langai ir mušami mokytojai. Baltuose Detroito priemiesčiuose jau daromos "sit-ins" repetitijos kiau-ruose universitetuose. Jau vyksta eitynės prieš Vietnamo karą. Jau kalbos apie mariju-aną ir LSD ir kalbos apie SDS. Pailsėjęs Detroitas ruošė ruošiasi žiemos pramogoms...

Perleto pavasario keliuose reportažuose rašiau apie jau-

Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė, Detroito Dramos Mėgėjų Sambūrio režisierė.

nų mergelių, beveik išimtinai dviejų universitetų studentų, žudymus. Kai čia parašydavau, tai, iki skaitytojų pastekdavo, vis po naują auką žūdavo. Jei neklystu, įtariamasis atsistūrė kalėjime pačiame liepos gale. Jo pavardė – John Norman Collins, Jis 23 metų, Eastern U. Ypsilanti, Mich. studentas. Aukštą, gražus atletas, nepaprastai mandagus, inteligentiškas, merginų ginte neapsigynęs ir pasimatymus vis su naujomis skyręs. Septynios žuvo mūsų apylinkėje, panašiomis aplinkybėmis, viena prie Toledo, Ohio, panašiai bene trys Kalifornijoje, kur Collins su draugu buvo nuvažiavęs. Yra eilė dar neišaiškintų kitų žmogžudysčių, prie kurių, galimas daktas, šitas meilus studentas bus nagus prikišęs. Dabar ruošiamas teismas. Spauda tyli, kad neatsitiktų, kaip su slaugių žudiku Čikagoje /perdaug iš anksto išgarsino, kas duoda pasmerktojamą proga spirtis egzekucijai/. Bet už savaitę ar mėnesių sprogs didelė žinia. Iš jos gims nauji filmai, gal Capote rašys naują bestselerį ir visa liaudis turės daug įdomių šnekų. Tik truputį kantrybės...

Alfonsas Nakas

DETROITO DRAMOS MĖGĖJŲ SAMBŪRIS

Iš eilės: Raimas Sukauskas, Algirdas Pešys; II eilės: Danutė Jan-kienė, Irna Laurus-Laurinavičienė, Stepa Iljasevičius, režisierė Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė, rašytojas Vyt. Alantus; III eilės: Karolis Balys, Stasys Garliuskas, Valentina Hotraitė, Marijus Sajauskas, Rita Garliauskaitė, Kazys Gričius, Birutė Marčiukaitytė, Vincas Žebertavičius.

POLITIKA IR MENAS

Giliau nepagalvojus atrodo, kad politika ir menas yra du skirtingi tarp savęs nieko bendra neturintys dalykai. Pagalvokime daugiau ir pamatysime, kad politika labai tankiai šaukiasi pagalbos iš menininkų ir su jų pagalba pasiekia daug laimėjimų.

Tiek Amerikoje, tiek ir Kanadoje mes esame liudininkai, kaip įvairūs kandidatai prašo arba samdo įvairius menininkus rinkiminei propagandai pagyvinti. Kino artistai, operų solistai ir įvairūs kitoki menininkai vis daugiau ir daugiau įsitraukia į politinį gyvenimą ir tampa arba vienos ar kitos partijos rėmėjais. Vis daugiau

ir daugiau atsiranda žmonių, kurie per meną išgarsintą pavardę naudoja rinkiminei propagandai.

Meno reikšmę politikoje dar daugiau suprasime jei pažvelgsime į televizijos programas. Kiekvienas politinis veiksnys yragludžiai surištas su televizija. Politinės idėjos išsytymas ar politinio žmogaus iš-kėlimas šiuo laiku nėra galimas be televizijos pagalbos. Politiniams tikslams skirtos programos turibūti meniškos, kad būtų patrauklios ir popu-liarios visuomenėje.

Mums lietuviams čia yra labai svarbu suprasti ir įvertinti meno reikšmę politina-

Taupyk ir skolinkis

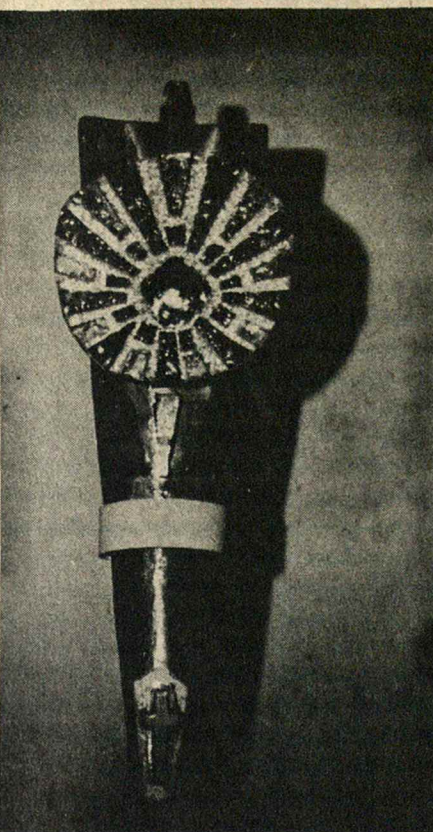
PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS VIRŠ TRIJŲ SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.
ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą – 66% įkainuoto turto.
VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.
Paramos nariai gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje
BOSTINE: Lietuvių Namai – 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

PARAMA

MOKA IMA
5% už depozitus 7% už asm. paskolas
5% už ūk. ūk. 7% už mortgicius
6% už 2 m. term. dep.

KASOS YALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p. šventėse kasdien. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

Juozas Bakis - ALTORIAUS ŽIBINTAS
Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje Toronte (Keramika ir skaldytas stiklas).

NAUJAS BŪDAS IŠMOKYTI LIETUVIŠKAI SKAITYTI

Toronto Maironio šeštadieninė mokykla vedėjas J. Andriulis naujų mokslo metų progą pareiškė, kad mokykla ir toliau stengsis, kiek galėdama, išmokyti vaikus gerai lietuviškai skaityti. Bus panaudojami ne tik vadovėliai, bet ir vaikų laikraščiai, jų skiriami laikraščiai. Mokykla taipgi stengsis išmokyti savo mokinius lietuviškai rašyti, panaudojant skirius laikraščius. Bus mokoma vadovauti posėdžiams, rašyti protokolus ir laiškus. Lietuvių kalbos gramatika bus mokoma iš specialių pratimų. Taisyklės išplauks iš gyvos kalbos ir sakinių. Bus vengiama sauso kalimo geografinių, istorinių smulkmenų ir siekiama perteikti žinias diskusijų ir klausimų forma. Dainos, taut. šokiai, vaidyba irgi įjungti programon. Į pagalbą ateis ir pedagogas A. Rinkūnas. Jis paruoš specialius klausimų lapelius pagal naują metodą ir tuo pagyvins patį mokymą. Iš mokyklos vadovybės pusės viskas padaryta, kad lietuvininkai dalykai vaikams būtų perteikiami kiek galint gyviau, įdomiau. Belieka tėvams atlikti savo pareigą – siųsti vaikus į šeštadieninę mokyklą. Nė vienas lietuvių vaikas neturėtų

būti nuskriaustas – paliktas be lietuviškos mokyklos. Bendromis jėgomis galima dar daug padaryti. Padaryta jau graži pradžia. Tikimės visų tėvų ir organizacijų talkos.

"Laisvosios Lietuvos" laikraščio, romano konkurso komisija rugsėjo 17 d. posėdyje pas komisijos pirmininką gen. konsulą J. Zmuidziną. Posėdyje dalyvavo, be paties pirmininko, kun. dr. J. Gutauskas, Vyt. Tamulaitis, R. Kralikauskienė, Stp. Jakubickas. Posėdyje buvo svarstomi gauti keli romanų rankraščiai. Kadangi dar nevisi komisijos nariai buvo perskaitę rankraščius, sprendimas atidėtas kitam posėdžiui.

R. Paulionis išvyko gilinti meno studijų į Čikagą. Kartu su juo išvyko ir jo žmona mokytoja Giedrė Paulionienė-Rinkūnaitė.

Dr. B. NAUJALIS natūralaus gydymo sveikatos klinika (metus giles gydymo mokslą ir praktiką atlikęs įvairiose ligoninėse) pilnai veikia ir priima pacientus nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak., 460 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont., Tel. LE 3-8008.

Beto, kas neisigijote lietuvių kalboje Dr. Naujalis išleistas knygos - kaip apsisaugoti nuo širdies priepuolio, tai, prisitaisius 2 dolerius gausite poštu knygelę "Pažink savo širdį ir padėk jai".

megyvenime. Menas yra labai svarbus dalykas politiškams užsibrėžimams siekti.

Per Tautos šventės minėjimą St. Catherine's PLB-nės švietimo T.p.-kas A. Rinkūnas kalbėjo apie politiką. Jis išskėlė kad mums lietuviams yra labai svarbūs du politiniai klausimai – Lietuvos laisvės atstatymas ir lietuviškos išlaikymas. Lietuvos laisvės atstatymas yra mūsų esamų politinių organų kaip VLIKas ar ALTas. Tai yra daugiau profesionalų darbas ir mes daug ką padėti negalime, bet turime remti pinigais ir stengtis parinkti gerus atatinamus asmenis. Antroji gi politika – lietuviškumo išlaikymas yra visų mūsų reikalas ir šis darbas visiems mums priklauso.

Mano nuomone, menas turėtų ir turės labai daug įtakos ir lietuviškumo išlaikymą. Šis dalykas St. Catherine buvo įrodytas tuo, kaip po paskaitos, Londono "Baltijos" ansamblis išplėdė meninę programą. "Baltija" padainavo 6 dainas ir pašoko 9 šokius. Programa buvo pavairinta individualiais pasirodymais. Susirinkusiųjų audringas plojimas demonstravo, kad lietuvis myli lietuviškas dainas ir liaudies šokius. Buvo matyti kaip ašara nuriedėjo ne iš vieno klausytojo, kai ansamblis išplėdė "Lietuva brangi". Ir vėl juokai pasipylė per "Oi tu Joneli", ar kai "Baltija" su vaidyba atliko "Ei berni ventury". Susirinkusieji karštai plojo per "Aštuomytį" ir iš širdies juokėsi per "Oželį". Gėrėjos greitai "Polkutės" tempu, intymiai sekė našlės ir ir našlio žaidimą per "Našlės" šokį. Toks entuziastiškas plojimas įrodė, kad žmonės myli lietuvišką meną, o jei mes jį jiems rodysime – savaime suprantama, kad lietuviškumas bus išlaikytas.

St. Catherine's per Tautos šventės minėjimą buvo susirinkę daugumoje suaugę žmonės galbūt todėl jų širdis taip giliai palietė "Baltijos" ansamblis. Bet yra daug duomenų, kad mūsų čia augę jaunieji labai priima lietuvišką šokį ir lietuvišką dainą. Tas

pats "Baltijos" ansamblis buvo labai šiltai priimtas jaunimo Hamiltone, per Lietuvių dienas, studentų rengiamame jaunimo linksmavakaryje nors dalyvavusieji buvo išimtinai jaunimas čia gimęs ir augęs.

Jeigu lietuviybė yra prezervuojama ir ugdoma klausytojų bei žiūrėtojų tarpe per meniškus pasirodymus, tai dar daugiau lietuviybė yra palaikoma ir ugdoma pačiuose ansamblių ir menininkų grupių dalyviuose. Sunku čia augusį jaunuolį priversti eiti į lietuvišką mokyklą, kai jau jam sueina 15 – 16 metų, dar sunkiau jį priversti, kad jis išmokyti lietuvišką eilėraščių, chore dainuotų jaunuolis lengvai išmoka dainos žodžius ir pamilsta tas dainas. Ansamblių dalyviai, kai važiuoja pasirodymams autobusu, dainuoja lietuviškas dainas, nes jos jiems pasidaro malonios, nes už jų padavinimą jie gauna daug plojimų. Per vaidinimų ar montažų parengimus mūsų jaunieji aktorai nepaprastai praturtina lietuvišką žodyną. Aš galėčiau pavyzdžių duoti be galo – kiek daug menas duoda lietuviškos išlaikymui.

Noriu dar vieną dalyką pabrėžti. Meninė grupėse dalyvaujančiam jaunuimui yra daug sunkiau nukrypti į šunkečius. Jie yra per daug užimti. Atminkime, kad mums reikalinga sveika ir gabi atžala, jei mes tikime į šviesų rytojų. Purvinai, plaukais apaugę, svaigalių prisigėrę bei prisirūkę jaunuoliai lietuviams neša gėdą, bet ne naudą.

Mes vis daugiau ir daugiau atmanuojame, kad jaunieji lietuviai sudaro mišrias šeimas. Leiskime jaunimą dalyvauti meniniuose vienetuose, tegu jie vienas kitą geriau pažįsta. Juk taine išimtis, kad šokėjas veda savo šokėją, arba du choristai vedasi. Tokia pora visuomet pasiliks lietuviška. Iš tokių porų tankiai ir įvairūs vadovai išauga.

A. Rinkūnas pasakė, kad Lietuvos išlaikymo politika yra profesionalų rankose, bet jis su manim tikrai sutiktų, kad meniniai pasirodymai laisvės kovotojų darbą palengvina, nes lietuvis per meną, per tautinį

šokį vis daugiau ir daugiau darosi žinomas. Tuose miestuose, kur yra susikūrę meniniai ansambliai, lietuvis jau nėra maišomas su ukrainiečiu. Lietuviški tautiniai šokiai pastekė tolimus Kanados vakarus, tolimus St. John's Newfoundland'e ir tolimą Prancūziją, o visus kitokius pasirodymus universitetuose, klubuose, politinių partijų konvencijose būtų sunku ir suskačiuoti.

Todėl yra aišku, kad susipratę lietuviai tėvai turėtų kaip galima daugiau skatinti savo vaikus stoti į vienokią ar kitokią meno grupę. Vieni lietuviai turėtų globoti mūsų meninius vienetus ir juos atitinkamai pagerbti. Turėtų sudaryti sąlygą, kad tokie meniniai vienetai turėtų progos daugiau pasirodyti. Atduokime tinkamą pagarbą ir vadovams, nes jie tai tikrai supranta, kiek daug reikšmės duoda menas lietuviškos išlaikyme, jie žino, kad menas ir politika yra dalykai glaudžiai vienas su kitu susiję.

B. A.

30 -- SIOS METINĖS

Lietuvos Pirmojo Prezidento Antano Smetonos Karo Mokyklos 23 – ji laida paminėjo savo karo mokslo pradžios 30-tąsias metines. Šiaurės Amerikoje gyveną buvę karo mokslo draugai buvo suvažiavę Kanadoje, netoli Toronto, liepos 26 d. Pres-tone ir liepos 27 Paryžiuje (Paris). Ir vieną ir kitą dieną oficialiose dienotvarkės dalyse buvo prisiminti visi 23-čiai laida priklausę, taipgi, jų gyvenimo keliai bei jų likimas. Ta proga nufarta pasveikinti visame pasaulyje pasklydusius buvusius bendraminčius ir palinkėti jiems geriausios sėkmės.

Kaikurie suvažiavusiųjų buvo nesimantė virš 28 metų. Kadangi dalyviai buvo atvykę su žmonėmis, tai po oficialios dalies kiekvieną dieną sekė ir linksmoji. Buvo dainuota, šokta ir linksmintasi iki vidurnaktų. Suvažiavę iš Vankuverio, Niujorko ir Čikagos tikrai nesigailėjo nuveiktų tolių ir vilasių vėl kada nors netolimoje ateityje suvažiuoti. Vyt. VINTARTAS

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono Lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Šėrus	5.5%
Už vieny metų indėlius	7.5%
SKOLINAM:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

VILNIAUS DIENOS minėjimas yra rengiamas ši sekmdienį spalio mėn. 12 d. Jis pradedamas 11 val. ryto pamaldomis VAV bažnyčioje. Šv. Mišias laikys mons.j. dr. J. Tadauskas ir pamokslą sakys svečias iš Romos mons.j. dr. J. Bičiūnas.

4 val. p.p. Jaunimo Centre įvyksta iškilminga akademija su menine programa. Paskaitą - "Vilnius ir mūsų santykiai su lenkais šiandieną" skaitys mons.j. dr. J. Bičiūnas iš Romos, o meninę programos dalį atliks Aukuras, Gvataras ir AV parapijos choras. Hamiltono ir ap. lietuviai, o ypač Vilniaus krašto, kviečiami minėjime dalyvauti kartu prisimenant mūsų sostinę ir jos reikšmę lietuvių tautai.

Minėjamą rengia KLB-nės Hamiltono ap. valdyba ir Vilniaus Krašto Lietuvių S-ga. Organizacijos prašomos minėjime dalyvauti su savo vėliavomis.

K.B.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ — sutraukiančią hemorojus

- Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarbės tyrimų institutas at rado nepaprastą gydymo medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams įvykdo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

NAUJI PAGERINTI

ir pilnai garantuoti DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI

LIETUVA

NAUJOS KAINOS SU

NUOLAIDA

Vneshposyltorg yra žymiai sumažinęs kainas ir jūsų giminės dabar galės gauti daug daugiau prekių už šiuos DOVANŲ PAŽYMĖJIMUS. Todėl dovanų pažymėjimai yra geriausia ir naudingiausia dovana - jie yra geriau už pinigų ir siuntinius.

PRAŠYKITE MŪSŲ

KATALOGŲ

iš ko tikrai sužinosite dovanų pažymėjimų vertę už jūsų pinigų ir taip pat kokią naudą jus gavus turės Jūsų giminės.

Užsakykite dabar. Užsakykite tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 E. 23rd Street
New York, N.Y. 10010

PRANEŠIMAS

Lietuvos kariuomenės 51 metų sukakčiai paminėti buvo sukviesta Veteranų ir Šaulių valdybos posėdžiui š. m. rugsėjo mėn. 25 d., kuriame nutarė kartu surengti 51 metų Lietuvos Kariuomenės sukakties paminėjimą lapkričio 22 ir 23 d. d. J. Centro salėje 58 Dundurn St., Hamiltone.

Maloniai kviečiame visus prijauniančius lietuvius skaitlingai dalyvauti bankete lapkričio 22 d. ir lapkričio 23 d. 11 val. r. Aušros Vartų parap. bažnyčioje pamaldose. Po pamaldų bus padedami vainikai priekankinių kryžiaus ir po to

šventės paminėjimas.

Smulkesnės informacijos apie banketą ir šventės eigą bus paskelbta spaudoje.

Veteranų ir Šaulių Valdybos

• Spalio 11-12 d. Hamiltone sukvietamas Kanados skautų-vyčių, vyr. skautų ir vadovų-vyčių sąskrydis. Ji šaukia rajono vadovus ir kviečia visus bei visas dalyvauti. Prašoma turtininkus-kes pranešti į sąskrydį vyksančių skautų iki spalio 1 d. šiuo adresu: s. D. Gutauskienė, 187 Bold St., Hamilton 10, Ont.

• SVEČIAI IŠ BRITANIJOS. Pas Antaną Navicką, gyv. Enfield 36, liepos mėn. iš Britanijos atskrido jo tėvai J. M. Navickai, sesuo Bernadeta su vyru Snobaičiu ir 2 metų sūneliu Andriuku.

• JUOZAS GIEDRAITIS - GIEDRIS susituokė su Amalija V. M. Frončak rugsėjo 13 d.

MONTREAL

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS

ŠEŠTADIENIS PER

CFMB

STOTI

BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARŲ

TEL. 669-8834.

Programos vedėjas L. Stankovičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

601 St. John Road,

TEL. 695-3883

POINTE CLAIRE, QUE.

(M. RUTKAUSKO)

- Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
- Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
- Tikrai keliolika minučių iš Montrealio greitkelio Nr.40 arba Nr.20. Atvažiuokite neapsiriksime!

LaSalle Radio Taxi

SKAMBINKITE,

iš visų vietų LaSalleje.

Savininkas Alfonsas Viskantas.

TEL. 366-8300

SPECIALIOS KAINOS:

- Krikštynoms, vestuvėms ir laidotuvėms.
- I tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

-- visos 24 valandos.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

TEL: garažo 366-0500 namų - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.

7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q.

SAV. G. DESROCHERS.

(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

TEL. 769-2941.

239 FOURTH AVENUE

(at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakytus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.

Tel. 768-6679.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keržulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co.

TEL. 366-3884

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC.

TEL. 366-6941

BOIS DE CONSTRUCTION

BUILDING MATERIALS

7882 BLVD. CHAMPLAIN

coin 61ème Ave., LaSalle

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA: Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. šėdirbiniai, cementas ir kt.

KELEIVIS

536 Broadway,

So. Boston, Mass.

02127 USA.

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Ji vieni giria, kiti peikia, bet visi ji mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių --- Kaina \$1.00.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.

Redaktorius Grožvydas Lazauskas.

Administracijos adresas: Juozas Urbelis

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.

Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

SVETLANA STALINAITE RAŠO APIE SAVO TĖVĄ

Tur būt daugeliui iš mūsų teko ištikinti ir užtikti spaudoje, kad savo žiaurumu, po Čingischano, pasižymėjo Stalinas!

Svetlana rašo, jog daugelis galvoja, kad diktatūrą, slaptają policiją, partinę biurokratiją ir kitką "sugalvojo" Stalinas. Svetlana tvirtina, kad visą tą tvarką jis paveldėjo iš Lenino. Partinį monopolį, įvesta Leninu, negaltingai komunistinė valdymą visiems laikams, praktikuoja ir dabar. Svetlana rašo, kad dabar Sov.S-goje ir kitur idealizuoja Leniną ir visokiems būdais nori apjuodinti Staliną, užmiršdami, kad tas viskas prasidėjo su Leninu.

Prie jo atsirado opoziciniai ir kovas su jais. Prie jo prasidėjo tas procesas, kurį Svetlana vadina, komunistinės partijos "susinaikinimu".

Kas liečia Staliną, Svetlana rašo, kad jis puikiai žinojo, jog jo partinė opozicija - dešinioji ir kairioji - yra prieš jį ir, kad visa tauta gali stoti prieš jį, jei jam nepasisektų sutvarkyti opoziciją. Jis buvęs pulkus politikas ir nelaukdamas kol bus nušalintas, pirmasis juos nušalino. Tuo metu jis buvo visai sveikas, pasitikęs savimi, bet ne savo padėjėjais. Po II Pas. karo jis atliko naują valymą, kuris aiškiai turėjo paranojinį /psichinį/ charakterį. Valymas po karo - Svetlana rašo - kitas dalykas, nes paskutiniu metu laiku Stalinas buvo ligonis. Ar jis buvo beprotis - nežino. Dabartinį sovietinį režimą ji skaito netikėtai geresnį nei buvusį Stalino laikais.

Buvusių ir esamų Sov.S-gos valdytojų Svetlanos apibūdinimas: Michail Suslov - Svetlanos nuomone - yra pats pavojingiausias, partijos aparate žmogus. Jis ne tik teoretikas, bet ir gabus "praktikas", visuomet pasiliekantis už "scenos". Nuo sosto nuvertė Chruščevą, jis.

Aleksej Kosygin - rašo, kad pasisekimo niekur neturės.

Leonid Brežnev, gener. partijos sekretorius - užsispyręs biurokratas, be jokio nusimanno vadovauti.

Nikita Chruščev - buvo geras žmogus. Nemandagus. Pasiėmė per daug atsakomąsias pareigas, todėl, kitų nesuprasdamas,

mas kad ji išnaudoja, buvo pašalintas. Jis buvo juokingas savo atsinešimuose su artistais ir rašytojais, bet buvo idomus, geras žmogus.

Anastas Mikojan. Be abejonės iš visų pats išmintingiausias ir gambiausias asmuo, todėl jis ir išliko. Jis tipingas dalyvis visame kame, taipgi ir blogame.

Večislav Molotov. Žmogus, kuris niekuo nepasitikėjo. Jis ir jo žmona Polina buvo Svetlanos motinos draugai, bet tiesa, Stalino tas nesutrukdė išsiųsti ją į koncentracijos stovyklą. Dabar jiems beliko prisiminti gerus, prie Stalino laikus, kada jie buvo valdžioje. Po Stalino mirties jiems Sov.S-goje nieko nebeliko.

Gergij Malenkov, įėjęs istorijon, kaip Stalino įpėdinis, buvo liberalas, aišku, suliginant su kitais. Intelektiškas žmogus iš inteligentiškos šeimos. Kada ji "paprastė" aplėsti Kremlį jis jų neatsiprašinėjo.

Gyvendama Amerikoje Svetlana yra patenkinta. Mėgsta buvoti New Yorke, užteiti restoranus, "Kiek kiekviename žingsnyje įvairenybių... Kiek visoko! Kaip viskas nuo Maskvos skiriasi!"

K.M.J.Šarūnas

JIB VARTODAMAS NEBOSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savalių pusę metų vienus metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, suaiško plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncijų bonka - \$5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:

JIB Laboratorija, 2498 Dougall Ave, Windsor, 12. Ont.

LaSalle

AUTOMOBILE INC.

7635, BOUL. LASALLE

LASALLE, QUÉBEC

TEL. 366-7818

• DART

• CORONET

• CHARGER

• DODGE

• CHRYSLER

• CAMION

DODGE

LAURENT DAIGNEAULT

Président

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

• Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai

• Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai

• Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE

LASALLE

366-0330

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8971.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVES MAZAMECIAMS

IVAIROS PROGOS

T. Laurinaitis

A.B.C.

SIUNTINIŲ

AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.

Montreal 18, P.Q.

Tel. V14-9098

DĖMESIO!

ABC kviečia visus klientus agentūron apsilankyti asmeniškai, nes vietoje bus lengviau paaiškinti naujuosius maito mokesčius. Už maisto siuntinius maitas lieka tas pats.

20-mečio MINĖJIMAS-BALIUS

Išdomią meninę programą atliks buvę ir dabartiniai mokyklų mokiniai -- jaunieji talentai, vadovaujami Birutės Nagienės.

♦ Šokiai - Loterija. Bufetas. Stiprūs ir kt. gėrimai. ♦ Įėjimas \$3.00, moksleiviams - \$1.50.
KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI --- Tėvų Komitetas.

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

MOKA UŽ
EINAMASIAS SĄSKAITAS

5%

"LITAS" nieko neskaito už išrašytus čekius ir juos kas mėnesį grąžina paštu.

"EVERYBODY'S MONEY" yra populiarus kredito unijų laikraštis skirtas nariams. Nemažą jo skaičių "Litas" prenumeruoja ir per abu skyrius nemokamai dalina nariams. Jame yra labai gerų patarimų kaip tvarkyti savo piniginius reikalus, kokias pirkti mašinas, baldus ir kitas prekes. Pažymėtina, kad jame nėra apmokamų skelbimų, nors spausdinami milijoniniai tiražai. "Everybody's Money" išėina 4 kartus per metus, "Lito" nariai kviečiami jį pasiimti atliekant savo operacijas "Lite".

"LITO" balansas \$2,517,604
Nuo pradžios metų "Litas" paaugo \$130,000. Svarbesnės aktyvo pozicijos /skliausteliuose pernai tame pat mėnesyje/: kasa banke \$71,197/75,908/, išduotos paskolos \$263,328/2,141,018/, vertybinių popierių \$145,786/92,293/. Svarbesnės pasyvo pozicijos: šėrai \$1,279,002/1,412,856/, terminuoti indėliai \$538,110/220,810/, atsargos fondai \$51,592/36,569/ ir šių metų pelnas \$90,304/76,481/.

Nežiūrint "Lito" duodamų labai gerų sąlygų čekių apyvartai "Lito" einamosios sąskaitos tesudaro tik penktą dalį viso balanso.

Pr. R.

• "Lito" nariams primename, kad ateinantį ilgąjį derliaus šventės savaitgalį, spalio mėn. 12 ir 13 dienomis išaigos neveiks abiejose skyriuose (sekmadienį ir pirmadienį).

Pr. R.

LIETUVIŲ DARBININKAI!

Jei tamsta dirbi metalo ar medžio dirbinių fabrike, tai tamstos gaminiai yra ne kas kita, kaip geometrinės figūros. Toki darbą žymiai palengvino geometrijos žinėjimas. Na, žinodamas geometrijos, tamsta niekuomet nebūsi nei meistras, nei formuotojas. Tai kodėl nesusipažinti su geometrija? Mokyti niekuomet nevelu.

Per šešias pamokas (raštu) tamstai suteiksiu geometrinę žinią, kurios praktiškai tamstai reikalingos, nevargindamas tamstos akių ir teoremomis.

Viena pamoka 2 dol. 50 centų, tai gi už 15 dolerių tamsta įsigys žinojimą, kurį mokiniai mokyklose, paprastai įsigyja per dvejus metus.

S. Kriaučiūnas
38, Prospect Hill,
Swinford, Wilts,
England.

MONTREALIO LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ PRANEŠIMAS

Spalio mėn. 11 d. - Padėkos dienos savaitgalyje šeštadieninių pamokų mokykloje nebus. Visus mokinius prašome rinktis spalio 18 d. šeštadienį.

Mokyklos Vedėja.

"GINTARO" ANSAMBLIO VEIKLOS PLANAI

Gintaro ansamblis po vasaros atostogų pradėjo intensyviai repetuoti.

Vadovų ir Tėvų komiteto įvykusiame posėdyje buvo aptartas darbo planas sekančiam sezonui.

Naujai išrinktas tėvų komitetas pasiskirstė pareigomis: Ir. Lukoševičienė - pirmininkė A. Ališauskas - vicepirmininkas A. Blauzdžiūnas - sekretorius J. Drešeris - išdėstas E. Kerbelienė - parengimų vad.

Gintaro ansamblio numatyti šie koncertai:

1. Gruodžio mėn. 7 d. Torontė Birbynės mės. koncertas.
2. Montrealio muziejuje Kalėdų eglutėje.
3. Ottawoje, vasario mėn. viduryje tautybių pasirodyme.
4. Metinis Gintaro koncertas su Toronto Birbyne, balandžio pradžioje/pirmas šeštadienis po Velykų. /Koncertas numatytas Plateau salėje.

Be to Gintaras yra kviečiamas į Hamiltoną Gyvataro dvidešimtmečio minėjimui.

GRAŽIAI PAVYKĖS DLK VYTAUTO KLUBO BALIUS

Praeita šeštadienį, klubo valdybos iniciatyva, buvo suruoštas rudens sezono pirmasis rengimas. Publikos prisirinko ne mažai, kuri buvo pavaišinta gerai paruoštais valgiais ir gėrimais.

• B. Žilinskas buvo išvykęs į brolio laidotuves Torontė.

PAAUKOJO LIETUVIŠKĄ ENCIKLOPEDIJĄ

Ponia Vera Mikelėnienė iš Delhi, Ont. paaukojo Kanados Bibliotekos lietuviškam skyriui visus L E toms. Naujoji T.K.B. liet. skyriaus mecenatė, našlė, dr. Mikelėno motina, be L.E. paaukojo dar dvi senas biblijas, knygų, žurnalų ir T.K. muziejui įvairių tautodailės dirbinių, kuriuos drauge su įvairiais kitais eksponatais atvežė į Ottawą L.K.M. Delhi skyriaus pirmininkė p. Ratavičienė.

Didis ačiū už duosnumą ir prisidėjimą prie lietuviško reikalo. Būtų gera, kad T.K.B. liet. skyrius turėtų B. Kvilklo "Mūsų Lietuvą", P. Augiaus "Monografiją", V. Krėvės ir kitų mūsų klasikų pilnus rinkinius.

Lauksime ir kitų tautiečių pasekant p. V. Mikelėnienės pavyzdžiu.

Dr. Marija Ramūnienė
Kultūros Komisijos Narys
Muziejaus ir Bibliotekos reikalams.

• Žinaitis Sigitas susituokė su Mary Shanon. Jis yra mokytojas ir dirba Darcy McGee High School. Praeitą savaitę yra mirusi jo mamytė M. Žinaitienė.

JOE'S BUTCHER & GROCERY LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

PARDAVIMAS

Sveikatos sumetimais parduodu pilnai veikiančią kolonijinių prekių krautuvę. Prie krautuvės yra įrengimas mėsai išdirbti į maisto gaminius - šviežias ir rūkytas dešras ir tt. Alui parduoti yra visi reikalingi leidimai (licence). Vietovė klientūrai labai gera, turinti keletas desimčių metų įsise-nėjimą, o paskutiniaisiais metais dar pagerėjimą, nes prie pat požeminio "METRO" stoties. Pirkimo sąlygos geros - pagal įvairiausių būdų susitarimą.

Skambinkite krautuvės telefonu 524-0209. Iš tolimesnių Kanados vietovių naudokite papigintą nakties meto tarifą - išsukdami savo telefoną 1-514-525-8971.

DR. A. S. POPIERAITIS

B. A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(C).

CHIRURGINE PRAKTIKA

REIPTIS TEL: 931-3275.

SEAFORTH MEDICAL BUILDING

3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampas St. Andre).
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. Catherine Street
Room 600
Tel: 866-8235, namu 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namu 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

6396-Bannantyne Verdun, Montreal

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

Tel. 767-6183

Montrealio lietuviai skautai š.m. vasaros stovykloje. Viduryje stovi stovyklos kapelionas Tėv. L. P. Zaremba, Aušros Vartų parapijos klebonas.

KANADOS RAJONO VYR. SKAUČIŲ, VYČIŲ IR VADOVŲ -Ų SUVAŽIAVIMAS

Laikas: š.m. spalio mėn. 11 d.
Vieta: 58 Dundurn str. N.,
Hamilton, Ont./Parapijos salė/
Dienotvarkė

10 val. Registracija.

Mokestis \$1.00

10.30 Atidarymas

11.00 Invokacija

11.15 Pašnekesys - Jaunimo moralinėmis ir socialinėmis problemomis. s.I. Gražytė

1.00 Pietūs

2.30 Jaunimo simpoziumas tema "Jei aš būčiau kompetetingose pareigose, ką aš įneščiau į lietuvių skautų veikimą".

Moderatorė ps. A. Volungytė

4.00 Pertrauka - kava

4.30 Atskiros vyr. skaučių, vyčių ir vadovų sueigos.

6.00 Vakarienė

8.00 Linksmavakaris

Suvažiavimo reikalui prašau kreiptis į s. D. Gutauskienę, 187 Bold St., Hamilton 10, Ont.

Kanados Rajono Vadeivė

• Mirė Jurgis Mikeliūnas 76 m. amžiaus.

• Susirgusi Ona Balčiūnienė, kuri paguldyta į ligoninę.

APDRAUDA = REIKALUI

DAŽNAI SUTINKAMAS REIŠKINYS, KAD APDRAUDA BUVO NEPAKANKAMA,

BLOGIAUSIA, KAD TAI PAAIŠKĖJA JAU NELAIMEI ATSTITIKUS.

AUTOMOBILIŲ APDRAUDOJE YRA SVARBU TURĖTI DIDESNĘ SUMĄ UŽ JŲSŲ ATSAKOMYBĘ (Liability).

Pav., \$200,000 sumai kainos lyginant su kaina \$100,000 suma, daugumoje atvejų yra skirtumas tik keli doleriai i metus.

NAMŲ APDRAUDOJE YRA SVARBU TURĖTI DIDESNĘ SUMĄ UŽ JŲSŲ ATSAKOMYBĘ --- (Public & Personal Liability).

Pav., -- \$100,000 sumai kainos skirtumas, lyginant su kaina 10,000 -- \$25,000 sumai, daugumoje atvejų yra tik keli doleriai i 3 metus.

Ši informacija visuomenei yra pateikiama:

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Chartered Insurance Brokers

Tel. 722-3545.

ADRESAS: 1465 De Seve Street

Montreal 205, Que.

TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

EINAMASIAS S-tas 5.0%
ŠĖRUS (numatyta) 5.5%
TERM.IND. 1 metams 7.25%
TERM.IND. 2 " 7.75%
TERM.IND. 3 " 7.75%

Nemokamos gyvybės draudimas iki \$2,000 šėrų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES iš 9%
NEKILN. TURTO iš 9%
Išskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienį. Vakaris -- trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena-penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakaris--pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmdieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA 727-3120

6695 - 35th Avenue, Montreal, 409,

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

727-3120.

Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B.

NAMU: 271-5758.

KOMERCINIO, PRIVATAUSTURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS

Keating FORD Sales Limited

TEL. 769-8831

4475 BANNANTYNE AVE.,

VERDUN, QUE.

USED CARS
1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford lietuvių atstovas
769-8831.

Tel: namų 366-2548

